



Landsvirkjun

Samstæða

**Ársreikningur
2008**

Landsvirkjun
Háaleitisbraut 68
103 Reykjavík

Kt. 420269-1299

Efnisyfirlit

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra	3	Eiginfjáryfirlit	8
Áritun óháðs endurskoðanda	5	Sjóðstreymisyfirlit	9
Rekstrarreikningur	6	Skýringar	10
Efnahagsreikningur	7		

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Tilgangur Landsvirkjunar er að stunda starfsemi á orkusviði ásamt annarri viðskipta- og fjármálastarfsemi samkvæmt ákvörðun stjórnar hverju sinni. Samstæðureikningur fyrirtækisins tekur, auk móðurfélagsins, til fimm dótturfélaga, Landsnets hf., Landsvirkjunar Power ehf., Fjarska ehf., Hraunaveitu ehf. og Icelandic Power Insurance Ltd. Auk þess á móðurfélagið eitt dótturdótturfélag, Íslenska jarðhitatekni ehf.

Ársreikningur Landsvirkjunar fyrir árið 2008 er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu. Í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla hefur fyrirtækið ákvarðað starfrækslugjaldmiðil sinn og er niðurstaðan sú að Bandaríkjadalur sé ráðandi mynt fyrirtækisins frá og með ársbyrjun 2008.

Rekstrartekjur samstæðunnar námu 452 milljónum USD á árinu 2008 samanborið við 368,8 milljónir USD árið á undan. Rekstrargjöld námu 206 milljónum USD á árinu 2008 en voru 187,8 milljónir USD árið 2007. Samkvæmt því var rekstrarhagnaður fyrirtækisins 246 milljónir USD á árinu 2008 en 181 milljón USD árið á undan. Aukinn rekstrarhagnaður stafar af aukinni orkusölu með tilkomu Kárahnjúkavirkjunar og herra orkuverði.

Fjármagnsgjöld umfram fjármunatekjur námu 660,6 milljónum USD á árinu 2008 en á árinu 2007 voru fjármunatekjur umfram fjármagnsgjöld 445,6 milljónir USD. Breytingin á milli ára nemur samtals 1,1 milljarði USD, sem skýrist aðallega af breytingum á hreinum tekjum og gjöldum af fjáreignum og fjárskuldum auk hækkunar vaxtagjalda. Bókfærð breyting á hreinum fjáreignum og fjárskuldum er nú neikvæð um 494,1 milljón USD en var jákvæð á árinu 2007 um 531,6 milljónir USD. Skýringin felst aðallega í gjaldfærslu gangvirðisbreytinga afleiðusamninga sem er tilkomin vegna lækkunar á heimsmarkaðsverði á áli síðari hluta árs. Jafnframt er lækkun á jákvæðum gjaldeyrismun vegna langtímalána og gengistap af langtímakröfum vegna veikingar á gengi íslensku krónunnar gagnvart Bandaríkjadal. Vaxtagjöld hækka vegna aukningar langtímalána sem tengjast Kárahnjúkavirkjun sem er nú komin í rekstur og eru eignfærð vaxtagjöld því minni en undanfarin ár. Samkvæmt rekstrarreikningi nam tap ársins 344,5 milljónum USD en árið áður var hagnaður 459,3 milljónir USD.

Landsvirkjun hefur gert afleiðusamninga í því skyni að stýra áhættu í rekstri fyrirtækisins. Samningar hafa verið gerðir vegna vaxtaáhættu og gengisáhættu, en auk þess hafa verið gerðir afleiðusamningar til þess að verjast áhættu vegna sveiflna í heimsmarkaðsverði á áli þar sem hluti rekstrartekna ræðst af því. Loks hefur fyrirtækið gert samninga í því skyni að hagnast á skammtímasveiflum á gjaldeyrismarkaði. Jákvætt gangvirði afleiðusamninga til þess að tryggja sölutekjur fyrirtækisins nam 98 milljónum USD í árslok 2008. Gangvirði annarra afleiðusamninga í árslok 2008 var neikvætt um 108,3 milljónir USD. Gangvirði innbyggðra afleiða í orkusölusamningum Landsvirkjunar til álvera að frádrögnum gangvirði innbyggðra afleiða vegna raforkukaupasamninga er jákvætt og er gangvirði þeirra metið alls 169,7 milljónir USD í árslok 2008.

Eigið fé í árslok 2008 nam um 1.376,8 milljónum USD samkvæmt efnahagsreikningi og leggur stjórn fyrirtækisins til að tap ársins verði fært til lækkunar á eigin fé. Stjórn fyrirtækisins leggur til að ekki verði greiddur arður vegna ársins 2008 en vísar að öðru leyti til skýringa í ársreikningnum varðandi breytingar á eiginfjárreikningum.

Landsvirkjun var á margan hátt vel undirbúin undir þá fjármálakreppu sem ríkt hefur bæði á alþjóðamörkuðum og þó einkum Íslandi frá september síðastliðnum. Fjárhagsstaða fyrirtækisins er viðunandi sem og lausafjárstaða vegna góðrar sjóðstöðu og veltiláns, sem fyrirtækið tók á alþjóðlegum markaði árið 2005. Landsvirkjun býr ekki lengur við byggingaráhættu eftir að Kárahnjúkavirkjun var tekin í rekstur og hefur fyrirtækið ekki tekið skuldbindingu ákvarðanir um nýjar stórframkvæmdir. Það er mat stjórnenda Landsvirkjunar að fyrirtækið geti mætt skuldbindingum næstu 24 mánuði þó að enginn aðgangur verði að nýju lánsfjármagni á þeim tíma. Móðurfélagið mun ekki ráðast í frekari stórframkvæmdir nema að fjármögnun sé tryggð með nýjum langtímalánum.

Frá ársbyrjun 2007 er fyrirtækið sameignarfyrirtæki í eigu ríkissjóðs og Eignarhluta ehf. Eignarhlutir ehf. eru alfarið í eigu ríkissjóðs. Ríkissjóður á 99,9% eignarhluta í fyrirtækinu og Eignarhlutir ehf. 0,1%.

Reykjavíkurborg og Akureyrarbær bera einfalda ábyrgð með ríkissjóði á öllum skuldbindingum Landsvirkjunar sem stofnað var til fyrir árslok 2006. Frá upphafi árs 2007 bera ríkissjóður og Eignarhlutir ehf. einfalda ábyrgð á öllum skuldbindingum Landsvirkjunar sem stofnað er til eftir þann tíma. Greiðslur fyrirtækisins vegna ábyrgðar á langtímalánum námu alls 7 milljónum USD á árinu 2008.

Yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Samkvæmt bestu vitneskju stjórnar og forstjóra er ársreikningur samstæðunnar í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu og er það álit stjórnar og forstjóra að ársreikningurinn gefi glögga mynd af eignum, skuldum og fjárhagsstöðu 31. desember 2008, rekstrarafkomu samstæðunnar og breytingu á handbæru fé á árinu 2008.

Jafnframt er það álit stjórnar og forstjóra að ársreikningurinn og skýrsla stjórnar fyrir árið 2008 gefi glögg yfirlit um árangur í rekstri samstæðunnar, stöðu þess og þróun og lýsi helstu áhættuþáttum sem fyrirtækið býr við.

Stjórn og forstjóri staðfesta hér með samstæðuársreikninginn með undirritun sinni.

Reykjavík, 20. mars 2009.

Í stjórn félagsins:

Ingimundur Sigurpálsson

Bryndís Hlöðversdóttir

Gylfi Árnason

Jóna Jónsdóttir

Páll Magnússon

Forstjóri:

Friðrik Sophusson

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og eigenda Landsvirkjunar

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi samstæðuársreikning Landsvirkjunar og dótturfélaga fyrir árið 2008. Ársreikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnar, rekstrarreikning, efnahagsreikning, eiginfjáryfirlit, sjóðstremisyfirlit, upplýsingar um helstu reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Ábyrgð stjórnenda á ársreikningnum

Stjórnendur eru ábyrgir fyrir gerð og glöggri framsetningu ársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu. Ábyrgðin felur í sér að skipuleggja, innleiða og viðhalda innra eftirliti sem varðar gerð og glögga framsetningu ársreiknings sem er í meginatriðum án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka. Ábyrgð stjórnenda nær einnig til þess að beitt sé viðeigandi reikningsskilaaðferðum og mati miðað við aðstæður.

Ábyrgð endurskoðanda

Ábyrgð okkar felst í því álit sem við látum í ljós á samstæðuársreikningnum á grundvelli endurskoðunarinnar. Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Samkvæmt þeim ber okkur að fara eftir settum siðareglum og skipuleggja og haga endurskoðuninni þannig að nægjanleg víska fáiast um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka.

Endurskoðun felur í sér aðgerðir til staðfestingar á fjárhæðum og öðrum upplýsingum í ársreikningnum. Val endurskoðunaraðgerða byggist á faglegu mati endurskoðandans, þar með talið á þeirri hættu að verulegir annmarkar séu á ársreikningnum, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka. Við áhættumatið er tekið tillit til þess innra eftirlits sem varðar gerð og glögga framsetningu ársreiknings, til þess að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits fyrirtækisins. Endurskoðun felur einnig í sér mat á þeim reikningsskilaaðferðum og matsaðferðum sem stjórnendur nota við gerð ársreikningsins sem og mat á framsetningu hans í heild.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Álit

Það er álit okkar að samstæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu samstæðunnar á árinu 2008, fjárhagsstöðu hennar 31. desember 2008 og breytingu á handbæru fé á árinu 2008, í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu.

Reykjavík, 20. mars 2009.

KPMG hf.

Jón Eiríksson

Reynir Stefán Gylfason

Rekstrarreikningur árið 2008

	Skýr.	2008	2007
Rekstrartekjur			
Raforkusala		388.368	298.445
Flutningstekjur		53.268	63.601
Aðrar tekjur	25	10.391	6.777
	5	452.027	368.824
Rekstrargjöld			
Orkusvið		120.710	94.324
Flutningskerfi		36.435	41.775
Almennar rannsóknir		8.073	19.657
Annar rekstrarkostnaður	28	40.826	32.003
		206.044	187.760
Rekstrarhagnaður		245.983	181.064
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)			
Vaxtatekjur	6	15.390	6.279
Vaxtagjöld	6	(177.742)	(92.197)
Hreinar tekjur (gjöld) af fjáreignum og fjárskuldum	7	(494.111)	531.625
Hlutdeild í afkomu hlutdeildarféлага	35	(4.100)	(69)
	29	(660.563)	445.638
(Tap) hagnaður fyrir tekjuskatt		(414.580)	626.702
Tekjuskattur	10,30	70.048	(167.444)
(Tap) hagnaður ársins		(344.532)	459.258
Skipting hagnaðar (taps)			
Eigendur móðurfélags		(293.384)	463.756
Minnihluti í dótturfélögum		(51.148)	(4.498)
		(344.532)	459.258

Efnahagsreikningur 31. desember 2008

Eignir	Skýr.	2008	2007
Fastafjármunir			
Rekstrarfjármunir	12,31	3.789.129	3.651.660
Rekstrarfjármunir í byggingu		12.243	234.650
Óefnislegar eignir	11,32	138.077	94.113
Afleiðusamningar	13,34	287.513	659.516
Eignarhlutir í hlutdeildarfélögum	4,35	13.342	6.918
Eignarhlutir í öðrum félögum	36	127	2.313
Aðrar langtímakröfur		246	494
Skatteign	10,38	133.409	106.797
Fastafjármunir samtals		4.374.086	4.756.460
Veltufjármunir			
Birgðir	39	4.269	5.437
Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur	40	98.374	73.337
Afleiðusamningar	13,34	17.498	127.491
Handbært fé	41	124.993	179.578
Veltufjármunir samtals		245.134	385.843
Eignir samtals		4.619.220	5.142.303
Eigið fé og skuldir			
Eigið fé			
Eigendaframlög	42	586.512	586.512
Endurmatsreikningur	43	116.268	0
Þýðingarmunur	43	(33.670)	(687)
Annað eigið fé		686.384	985.861
Eigið fé eigenda móðurfélagsins		1.355.494	1.571.686
Hlutdeild minnihluta		21.298	28.459
Eigið fé samtals		1.376.792	1.600.145
Langtímaskuldir			
Skuldir til langs tíma	44	2.789.261	2.735.753
Lífeyrisskuldbindingar	46	22.118	38.153
Skuldbinding vegna niðurrifs	12,47	3.936	7.212
Afleiðusamningar	13,34	123.971	105.191
		2.939.286	2.886.310
Skammtímaskuldir			
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir	48	95.537	247.277
Afborganir langtímaskulda á næsta ári	45	186.008	347.329
Afleiðusamningar	13,34	21.597	61.242
		303.142	655.848
Skuldir samtals		3.242.428	3.542.158
Eigið fé og skuldir samtals		4.619.220	5.142.303

Eiginfjáryfirlit 1. janúar 2007 til 31. desember 2008

Breytingar á eigin fé 2007	Eigenda- framlög	Endurmats- reikningur	Þýðingar- munur	Annað eigið fé	Samtals	Hlutdeild minnihluta	Eigið fé samtals
Eigið fé 1. janúar 2007	586.512	0	0	530.169	1.116.681	26.591	1.143.272
Gengismunur v. dótturfélaga			(687)		(687)		(687)
Hagnaður (tap) ársins 2007				463.756	463.756	(4.498)	459.258
Heildarhagnaður (tap) ársins 2007 ..			(687)	463.756	463.069	(4.498)	458.571
Hlutfjárhækkun í dótturfélagi						6.366	6.366
Arður til eigenda				(8.065)	(8.065)		(8.065)
Eigið fé 31. desember 2007	586.512	0	(687)	985.861	1.571.686	28.459	1.600.145

Breytingar á eigin fé 2008

Eigið fé 1. janúar 2008	586.512	0	(687)	985.861	1.571.686	28.459	1.600.145
Gengismunur v. dótturfélaga			(32.982)		(32.982)	(19.055)	(52.037)
Endurmat fastafjármuna		138.831			138.831	74.167	212.998
Tekjuskattsáhrif endurmats		(20.825)			(20.825)	(11.125)	(31.950)
Tap ársins 2008				(293.384)	(293.384)	(51.148)	(344.532)
Heildarhagnaður (tap) ársins 2008 ..		118.006	(32.982)	(293.384)	(208.360)	(7.161)	(215.521)
Upplausn afskrifta af endurmati		(1.738)		1.738	0		0
Arður til eigenda				(7.831)	(7.831)		(7.831)
Eigið fé 31. desember 2008	586.512	116.268	(33.670)	686.384	1.355.494	21.298	1.376.792

Sjóðstreymisyfirlit árið 2008

	2008	2007
Rekstrarhreyfingar		
Innborganir viðskiptavina	455.977	348.319
Greiddur rekstrarkostnaður	(112.499)	(89.600)
Handbært fé frá rekstri án vaxta	343.478	258.719
Innborgaðar vaxtatekjur	17.049	5.906
Greidd vaxtagjöld og gjaldeyrismunur	(115.800)	(65.340)
Greiddar áhættuvarnir	(60.377)	(60.762)
Handbært fé frá rekstri	184.350	138.522
Fjárfestingarhreyfingar		
Kárahjúkavirkjun - aflstöð	(189.457)	(514.731)
Fjárfesting í flutningsvirkjum	(12.084)	(81.060)
Virkjunarundirbúningur	(55.134)	(24.447)
Keypt hlutabréf	(11.334)	(12.528)
Aðrar fjárfestingar	(15.220)	(22.543)
Seldar eignir	8.119	8.288
Ógreiddur framkvæmdakostnaður, breyting	(70.646)	81.210
	(345.756)	(565.812)
Aðrar kröfur, breyting	(29.041)	33.286
Fjárfestingarhreyfingar	(374.797)	(532.526)
Fjármögnunarhreyfingar		
Greiddur arður til eigenda	(7.831)	(8.065)
Tekin ný lán	449.882	517.257
Gjaldmiðlaskiptasamningar	54.425	25.200
Afborganir lána til langs tíma	(288.535)	(27.456)
Skammtímalán, breyting	(39.355)	0
Fjármögnunarhreyfingar	168.586	506.937
(Lækkun) hækkun á handbæru fé	(21.861)	112.933
Áhrif gengisbreytinga á handbært fé	(32.724)	(8.319)
Handbært fé í ársbyrjun	179.578	74.963
Handbært fé í árslok	124.993	179.578
Fjárfestingar- og fjármögnunarhreyfingar án greiðsluáhrifa:		
Eignir til sölu	(12.560)	0
Fjármögnunarleigusamningar	12.560	0

Efnisyfirlit skýringa

	bls.		bls.
1. Fyrirtækið	11	30. Tekjuskattur	24
2. Grundvöllur reikningsskilanna	11	31. Rekstrarfjármunir	24
3. Grundvöllur samstæðu	12	32. Óefnislegar eignir	25
4. Hlutdeildarfélag	12	33. Afskriftir	26
5. Rekstrartekjur	12	34. Afleiðusamningar	26
6. Vaxtatekjur og vaxtagjöld	12	35. Eignarhlutir í hlutdeildarfélagum	27
7. Hreinar tekjur af fjáreignum/skuldum	13	36. Eignarhlutir í öðrum félagum	27
8. Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum	13	37. Dótturfélög	27
9. Virðisrýrnun	13	38. Skatteign	28
10. Tekjuskattur	14	39. Birgðir	28
11. Óefnislegar eignir	14	40. Viðskipta- og aðrar skammtímakröfur	28
12. Fastafjármunir	14	41. Handbært fé	28
13. Fjármálagerningar	15	42. Eigið fé	29
14. Ákvörðun gangvirðis	17	43. Endurmatsreikningur	29
15. Fastafjármunir	17	44. Langtímaskuldir	29
16. Birgðir	17	45. Afborganir langtímaskulda	29
17. Handbært fé	17	46. Lífeyrisskuldbinding	30
18. Eigið fé	17	47. Skuldbinding vegna niðurrifs	30
19. Hlunnindi starfsmanna	17	48. Viðskipta- og aðrar skammtímaskuldir	30
20. Skuldbindingar	18	49. Tengdir aðilar	31
21. Starfsþáttayfirlit	18	50. Áhættustýring	31
22. Reikningsskilastaðlar	18	51. Álverðsáhætta	32
23. Mat stjórnenda	20	52. Gjaldeyrísáhætta	33
24. Starfsþáttayfirlit	20	53. Vaxtaáhætta	34
25. Aðrar tekjur	22	54. Lausafjáraáhætta	35
26. Heildarfjöldi starfsmanna	22	55. Mótaðilaáhætta	36
27. Heildarlaun starfsmanna	22	56. Önnur mál	37
28. Annar rekstrarkostnaður	23	57. Atburðir eftir lok reikningsskiladags	37
29. Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	23		

Skýringar

Almennar upplýsingar

1. Landsvirkjun

Landsvirkjun er sameignarfyrtæki sem er með starfsstöðvar sínar á Íslandi og eru höfuðstöðvar þess að Háaleitisbraut 68, Reykjavík. Landsvirkjun starfar á grundvelli laga nr. 42/1983 um fyrirtækið. Ársreikningurinn hefur að geyma samstæðureikning fyrirtækisins og dótturfélaga þess. Megintilgangur fyrirtækisins er að stunda starfsemi á orkusviði.

2. Grundvöllur reikningsskilanna

Helstu reikningsskilaaðferðir sem beitt var við gerð þessara reikningsskila eru tilgreindar hér á eftir.

a. Yfirlýsing um að alþjóðlegum reikningsskilastöðlum sé fylgt

Ársreikningur samstæðunnar er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu.

Stjórn fyrirtækisins heimilaði birtingu ársreikningsins 20. mars 2009.

b. Matsaðferðir

Reikningsskilin byggja á upphaflegu kostnaðarverði, að því undanskildu að eftirfarandi eignir og skuldir eru metnar á gangvirði; afleiðusamningar, langtímakröfur, flutningsvirki, fjarskiptakerfi, veltufjáreignir, veltufjárskuldir og eignarhlutar í öðrum félögum.

Varanlegir rekstrarfjármunir dótturfélaganna Landsnet hf. og Fjarski ehf. voru endurmetnir á árinu.

Fastfjármunir til sölu og eignasamstæður til ráðstöfunar eru færðar á bókfærðu verði eða hreinu gangvirði, hvort sem lægra reynist.

c. Framsetningar- og starfrækslugjaldmiðill

Reikningsskilin eru birt í Bandaríkjadöllum, sem er starfrækslugjaldmiðill samstæðunnar frá og með 1. janúar 2008. Samanburðartölur fyrir árið 2007 hafa verið umreiknaðar á lokagengi Bandaríkjadals gagnvart íslenskrí krónu í árslok 2007. Fjárhæðir eru birtar í þúsundum Bandaríkjadala nema að annað sé tekið fram.

d. Mat stjórnenda í reikningsskilum

Gerð ársreiknings í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna og skulda, tekna og gjalda. Endanlegar niðurstöður kunna að vera frábrugðnar þessu mati.

Mat og forsendur eru endurskoðaðar reglulega og eru áhrifin af breytingum færð á því tímabili sem breyting er gerð og jafnframt á síðari tímabilum ef breytingin hefur áhrif á þau.

Upplýsingar um mat stjórnenda og ákvarðanir teknar við beitingu reikningsskilaaðferða sem hafa veruleg áhrif á ársreikninginn er að finna í eftirfarandi skýringum:

- skýring nr. 31 rekstrarfjármunir
- skýring nr. 32 óefnislegar eignir
- skýring nr. 34 afleiðusamningar
- skýring nr. 46 lífeyrisskuldbinding

Mikilvægar reikningsskilaaðferðir

Reikningsskilaaðferðum sem settar eru fram hér á eftir hefur verið beitt með samræmdum hætti á öllum þeim tímabilum sem birt eru í ársreikningnum og af öllum félögum í samstæðunni.

3. Grundvöllur samstæðu

a) *Dótturfélög*

Dótturfélög eru þau félög þar sem samstæðan fer með yfirráð. Yfirráð eru til staðar þegar fyrirtækið hefur veruleg áhrif, bein eða óbein, til að stjórna fjárhags- og rekstrarstefnu félags í þeim tilgangi að hagnast á starfsemi þess. Við mat á yfirráðum er tekið tillit til hugsanlegs atkvæðisréttar sem er nýtanlegur eða breytanlegur. Reikningsskil dótturfélaga eru innifalin í reikningsskilum samstæðunnar frá því að yfirráð hefjast og þar til þeim lýkur. Tekið er tillit til afkomu og efnahags dótturfélaga. Verði hlutdeild fyrirtækisins í tapi meiri en bókfært verð dótturfélags er bókfærða verðið fært í núll og færslu frekara taps hætt nema fyrirtækið hafi gengist í ábyrgðir fyrir dótturfélagið eða fjármagnað það. Ef hagnaður verður á rekstri dótturfélags á síðari tímabilum er ekki færð hlutdeild í hagnaði þeirra fyrr en hlutdeild í tapi sem ekki var fært hefur verið jöfnuð.

b) *Viðskipti felld út úr samstæðureikningnum*

Viðskipti milli félaga innan samstæðunnar, staða milli þeirra og óinnleystar tekjur og gjöld sem myndast hafa í viðskiptum milli félaganna eru felld út við gerð ársreiknings samstæðunnar. Óinnleystur hagnaður sem hefur myndast í viðskiptum við hlutdeildarfélög og samrekstrarfélög er felldur út í samræmi við hlutdeild samstæðunnar í félögunum. Óinnleyst tap er fellt út með sama hætti og óinnleystur hagnaður, en aðeins að því marki að ekkert bendi til virðisrýrnunar fjárfestinganna.

c) *Dótturfélög með aðra starfrækslumynt*

Eignir og skuldir starfsemi með aðra starfrækslumynt en móðurfélagið eru umreiknaðar í Bandaríkjadali miðað við gengi uppgjörsdags. Tekjur og gjöld þeirrar starfsemi eru umreiknuð í Bandaríkjadali á meðalgengi tímabilsins. Gengismunur sem myndast við yfirfærsluna í Bandaríkjadali er færður á sérstakan lið meðal eigin fjár. Fjárhæðir í sjóðstreymi eru umreiknaðar í Bandaríkjadali á meðalgengi tímabilsins. Gengismunur sem myndast við yfirfærsluna í Bandaríkjadali er sýndur sem sérstakur liður í sjóðstreymi.

4. Hlutdeildarfélög

Hlutdeildarfélög eru þau félög þar sem samstæðan hefur veruleg áhrif á fjárhags- og rekstrarstefnu, en ekki yfirráð. Veruleg áhrif eru alla jafna til staðar þegar samstæðan ræður yfir 20% til 50% atkvæðaréttar, að meðtöldum hugsanlegum atkvæðarétti ef einhver er.

Ársreikningur samstæðunnar inniheldur hlutdeild í hagnaði eða tapi hlutdeildarfélaga samkvæmt hlutdeildaraðferð, frá upphafi áhrifa til loka þeirra. Verði hlutdeild samstæðu í tapi meiri en bókfært verð hlutdeildarfélags er bókfærða verðið fært í núll og færslu frekara taps hætt nema samstæðan hafi gengist í ábyrgðir fyrir hlutdeildarfélagið eða fjármagnað það. Ef hagnaður verður á rekstri hlutdeildarfélags á síðari tímabilum er ekki færð hlutdeild í hagnaði þeirra fyrr en hlutdeild í tapi sem ekki var fært hefur verið jöfnuð.

5. Rekstrartekjur

Tekjur af rafkusölu og orkuflutningi eru vegna sölu til stóriðju og almenningsrafveitna samkvæmt mældri afhendingu orkunnar á tímabilinu. Aðrar þjónustutekjur eru færðar þegar til þeirra er unnið eða við afhendingu.

6. Vaxtatekjur og vaxtagjöld

Vaxtatekjur og vaxtagjöld eru færð í rekstrarreikninginn eftir því sem þau falla til miðað við virka vexti. Meðal vaxtatekna og vaxtagjalda eru afföll, yfirverð, innleystir vaxtaskiptasamningar og annar mismunur sem er á upphaflegu bókfærðu verði fjármálagerninga og fjárhæða á gjalddaga miðað við virka vexti.

Virkir vextir eru ávöxtunarkrafa sem notuð er við núvirðingu áætlaðs sjóðstreymis yfir áætlaðan líftíma fjármálagernings eða styttra tímabil, eftir því sem við á, þannig að það jafngildi bókfærðri fjárhæð fjáreignarinnar eða fjárskuldarinnar í efnahagsreikningi. Þegar virkir vextir eru reiknaðir áætlaðir fyrirtækið sjóðstreymi með tilliti til allra sammingsþátta fjármálagerningsins.

Skýringar, frh.:

7. Hreinar tekjur (gjöld) af fjáreignum og fjárskuldum

Hreinar tekjur (gjöld) af fjáreignum og fjárskuldum fela í sér hagnað eða tap af veltufjáreignum og veltufjárskuldum og innleystar og óinnleystar gangvirðisbreytingar, arð og breytingar á gjaldeyrismun. Arðstekjur eru færðar í rekstrarreikning þegar arðsúthlutun er samþykkt.

8. Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð á gengi viðskiptadags. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi í lok árs. Gengismunur sem myndast við yfirfærslu í Bandaríkjadali er færður í rekstrarreikning. Aðrar eignir en peningalegar eignir og skuldir sem metnar eru á kostnaðarverði í erlendri mynt eru færðar yfir í Bandaríkjadali á gengi viðskiptadags. Efnislegar eignir og skuldir sem færðar eru í erlendri mynt á gangvirði eru færðar yfir í Bandaríkjadali á gengi dags er gangvirði var ákveðið.

9. Virðisrýrnun

(i) Fjáreignir

Á hverjum uppgjörssdegi er kannað hvort til staðar sé hlutlæg vísbending um virðisrýrnun fjáreigna. Fjáreign telst vera virðisrýrð ef hlutlægar vísbendingar eru um að einn eða fleiri atburðir sem átt hafa sér stað benda til þess að vænt framtíðarsjóðstreymi af viðkomandi eign verði lægra en áður var talið.

Virðisrýrnun vegna fjáreigna sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði er mismunurinn á bókfærðu verði eignarinnar annars vegar og núvirtu framtíðarsjóðstreymi hins vegar, miðað við upphaflega virka vexti. Virðisrýrnun vegna fjáreigna til sölu er reiknuð með hliðsjón af gangvirði viðkomandi eigna á hverjum tíma.

Virðisrýrnun fjáreigna er færð í rekstrarreikning. Uppsafnað tap af fjáreignum til sölu, sem áður hefur verið fært á eigið fé, er fært í rekstrarreikning þegar virðisrýrnun hefur átt sér stað.

Virðisrýrnun er bakfærð ef hægt er að tengja bakfærsluna með hlutlægum hætti til atburða sem átt hafa sér stað eftir að virðisrýrnun var færð. Þegar um er að ræða annaðhvort fjáreignir sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði eða skuldabréf sem færð eru sem fjáreignir til sölu, þá er bakfærsla virðisrýrnunar færð í rekstrarreikning. Þegar um er að ræða hlutabréf, sem færð eru sem fjáreignir til sölu, er bakfærsla virðisrýrnunar færð beint á eigið fé.

(ii) Aðrar eignir

Bókfært verð annarra eigna fyrirtækisins, að undanskildum birgðum og skatteign, er yfirfarið á hverjum uppgjörssdegi til að meta hvort vísbending sé um virðisrýrnun. Ef eitthvað bendir til þess að svo sé er endurheimtanleg fjárhæð eignarinnar áætluð. Virðisrýrnunarprófanir eru gerðar að minnsta kosti árlega vegna óefnislegra eigna með ótilgreindan líftíma.

Virðisrýrnun er gjaldfærð þegar bókfært verð eignar eða fjárskapandi einingar er hærra en endurheimtanleg fjárhæð hennar. Fjárskapandi eining er minnsti aðgreinanlegi hópur eigna sem myndar sjóðstreymi sem er að mestu leyti óháð öðrum einingum eða hópum eininga. Virðisrýrnun er gjaldfærð í rekstrarreikningi en síðan til hlutfallslegrar lækkunar á bókfærðu verði annarra eigna sem tilheyra einingunni.

Endurheimtanleg fjárhæð eignar eða fjárskapandi einingar er hreint gangvirði þeirra eða nýtingarvirði, hvort sem hærra reynist. Nýtingarvirði er metið miðað við áætlað framtíðarsjóðstreymi, sem er núvirt með vöxtum fyrir skatta sem endurspeglar mat markaðarins á tímavirði peninga hverju sinni og þá áhættu sem fylgir einstökum eignum.

Virðisrýrnun annarra eigna er bakfærð ef breyting hefur átt sér stað á mati sem notað var við útreikning á endurheimtanlegri fjárhæð. Virðisrýrnun er einungis bakfærð að því marki sem nemur áður færðri virðisrýrnun að teknu tilliti til afskrifta.

Skýringar, frh.:

10. Tekjuskattur

Tekjuskattur á afkomu ársins samanstendur af tekjuskatti til greiðslu vegna tímabilsins og frestuðum tekjuskatti. Tekjuskattur er færður í rekstrarreikning nema þegar hann varðar liði sem eru færðir beint á eigið fé en í þeim tilvikum er tekjuskattur færður á eigið fé.

Tekjuskattur til greiðslu er tekjuskattur sem áætlað er að komi til greiðslu á næsta ári vegna skattskylds hagnaðar ársins, miðað við gildandi skatthlutfall á uppgjörstegi, auk leiðréttinga á tekjuskatti til greiðslu vegna fyrri ára.

Reiknuð skatteign er einungis færð að því marki sem líklegt er talið að hægt sé að nýta framtíðarhagnað á móti eigninni.

Reiknuð skatteign er færð í ársreikninginn. Útreikningur hennar byggist á mismun efnahagsliða samkvæmt skattuppgjöri annars vegar og ársreikningi samstæðunnar hins vegar. Mismunur sem þannig kemur fram stafar af því að álagning tekjuskatts er miðuð við aðrar forsendur en reikningsskil samstæðunnar og er þar í meginatriðum um að ræða tímabundinn mismun vegna þess að gjöld eru ekki færð á sama tíma í ársreikningi og skattuppgjöri.

11. Óefnislegar eignir

Óefnislegar eignir eru færðar á kostnaðarverði að frádreginni virðisrýrnun og afskriftum.

Kostnaður við almennar rannsóknir er gjaldfærður á því tímabili sem hann fellur til. Undirbúningskostnaður vegna fyrirhugaðra framkvæmda er eignfærður meðal fastafjármuna. Undirbúningskostnaður er aðeins eignfærður ef líkur eru á hagrænum ábata í framtíðinni og fyrirtækið ætlar sér og hefur getu til að ljúka, nýta eða selja hann. Kostnaðurinn er ekki afskrifaður á þessu stigi heldur er tekið tillit til mögulegrar virðisrýrnunar ef áform breytast.

Vatns- og jarðhitaréttindi eru færð til eignar í efnahagsreikningi á kostnaðarverði sem óefnislegar eignir með ótakmarkaðan nýtingartíma.

Aðrar óefnislegar eignir eru metnar á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun.

Kostnaður sem fellur til síðar er aðeins eignfærður ef hann eykur væntan framtíðarávinning þeirrar eignar sem hann tengist. Allur annar kostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar hann fellur til.

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan nýtingartíma óefnislegra eigna frá þeim degi sem þær eru nýtanlegar. Áætlaðar afskriftir og nýtingartími greinist þannig:

Hugbúnaður	25%	4 ár
------------------	-----	------

12. Rekstrarfjármunir

Rekstrarfjármunir

Fastafjármunir eru við upphaflega skráningu færðir á kostnaðarverði.

Flutningskerfi og fjarskiptakerfi samstæðunnar eru skráð á endurmetnu verði í efnahagsreikningnum sem er gangvirði þeirra að frádregnum afskriftum frá endurmatsdegi. Endurmat þessara eigna verður unnið með reglubundnum hætti. Allar verðmatshækkningar vegna þessa endurmats eru færðar á endurmatsreikning meðal eigin fjár að teknu tilliti til tekjuskattsáhrifa. Afskriftir af endurmetna verðinu eru færðar í rekstrarreikning. Við sölu eignar, eða þegar hætt er að nota hana, er sá hluti endurmatsreikningsins sem tilheyrir eigninni færður á óráðstafað eigið fé.

Aðrir rekstrarfjármunir eru færðir til eignar á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun.

Skýringar, frh.:

Stofnverð rekstrarfjármuna innifelur áætlaðan kostnað við niðurrif þeirra að lokinni notkun. Áætlaður niðurrifskostnaður háspennulína hefur verið metinn og núvirtur á forsendum um nýtingartíma og hefur skuldbinding vegna þessa verið færð meðal langtímaskulda. Í rekstrarreikning er færð til gjalda hækkun á skuldbindingunni vegna viðsnúnings núvirðingar, auk afskrifta á niðurrifskostnaði.

Kostnaðarverð felur í sér allan þann kostnað sem fellur til við kaup eignar. Kostnaðarverð rekstrarfjármuna sem byggðir eru í eigin reikning er samanlagður kostnaður við byggingu svo sem efniskostnaður og launakostnaður og jafnframt allur sá kostnaður sem fyrirtækið verður fyrir til að koma eigninni í starfhæft ástand.

Ef einstakir hlutar fastafjármuna hafa mismunandi áætlaðan nýtingartíma er þeim skipt upp í samræmi við mismunandi líftíma þeirra.

Hagnaður eða tap af sölu rekstrarfjármuna er munurinn á söluverði og bókfærðu verði eignarinnar og er fært í rekstrarreikning.

Kostnaður við endurnýjun hluta fastafjármuna er færður til eignar ef líklegt þykir að kostnaðurinn feli í sér framtíðarávinning sem rennur til fyrirtækisins og jafnframt ef kostnaðurinn er mælanlegur. Allur annar kostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar til hans er stofnað.

Vaxtagjöld af lánsfé sem nýtt er til fjármögnunar á kostnaðarverði mannvirkja í byggingu eru eignfærð á byggingartíma. Ekki eru reiknaðir vextir á undirbúningskostnað. Eftir að mannvirki í byggingu eru tekin í notkun eru vaxtagjöld færð til gjalda í rekstrarreikningi.

Afskriftir

Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundraðshluti miðað við áætlaðan nýtingartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna.

Afskriftaaðferðir, áætlaður nýtingartími og hrakvirði eru endurmetin á hverjum reikningsskiladegi.

Afskriftahlutföll og nýtingartími eru eftirfarandi:

Aflstöðvar:	Afskriftir	Nýtingar- tími
Mannvirki	1,67%	60 ár
Vél- og rafbúnaður	2,5-6,67%	15-40 ár
Stíflur og veitur	1,67-3,33%	30-60 ár
Gufuafllstöðvar	1,67-6,67%	15-60 ár
Tengivirki	2,5%-5%	20-40 ár
Háspennulínur	2,00%	50 ár
Skrifstofuhúsnæði	2,00%	50 ár
Áhöld og búnaður	10-25%	4-10 ár
Bifreiðar og vinnuvélar	10-20%	5-10 ár
Ljósleiðarar	5,00%	20 ár
Möstur	7,00%	15 ár
Fjarskiptahús	6,00%	17 ár
Annar fjarskiptabúnaður	14-15%	7 ár

13. Fjármálagerningar

(i) Fjármálagerningar sem ekki eru afleiður

Til fjármálagerninga sem ekki eru afleiðusamningar teljast fjárfestingar í hlutabréfum og skuldabréfum, viðskiptakröfur, aðrar kröfur, handbært fé, lántökur, viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir.

Skýringar, frh.:

Fjármálagerningar sem ekki teljast vera afleiðusamningar eru færðir á gangvirði við upphaflega skráningu í bókhald. Ef um er að ræða fjármálagerninga, sem ekki eru metnir á gangvirði í gegnum rekstrarreikning, er allur beinn viðskiptakostnaður færður til hækkunar á gangvirði við upphaflega skráningu þeirra, þó með þeim undantekningum sem gerð er grein fyrir hér að neðan. Eftir upphaflega skráningu eru fjármálagerningar sem ekki teljast vera afleiðusamningar færðir með eftirfarandi hætti.

Fjármálagerningar eru færðir í ársreikning ef fyrirtækið gerist aðili að samningsbundnum ákvæðum viðkomandi fjármálagernings. Fjáreignir eru afskráðar ef samningsbundinn réttur fyrirtækisins að sjóðstreymi vegna fjáreignanna rennur út eða ef fyrirtækið yfirfærir fjáreignirnar til annars aðila án þess að halda eftir yfirráðum eða nær allri þeirri áhættu og ávinningi sem í eignarhaldi á þeim felst. Skráning vegna hefðbundinna kaupa og sölu á fjáreignum er gerð á viðskiptadegi, það er á þeim degi sem fyrirtækið skuldbindur sig til að kaupa eða selja eignina. Fjárskuldbindingar eru afskráðar ef þær skuldbindingar fyrirtækisins sem skilgreindar eru í samningi eru greiddar, falla úr gildi, er vísað frá eða þeim er aflétt.

Til handbærs fjár teljast sjóður, markaðsverðbréf til skamms tíma og óbundnar innstæður.

Í skýringu 6 er gerð grein fyrir reikningsskilaaðferðum vegna vaxtatekna og vaxtagjalda.

Fjáreignir og fjárskuldir á gangvirði gegnum rekstrarreikning

Fjármálagerningur er flokkaður sem fjáreign eða fjárskuld á gangvirði og gangvirðisbreytingar eru færðar gegnum rekstrarreikning ef um er að ræða veltufjáreign eða veltufjárskuld eða ef hann er við upphaflega skráningu í bókhald tilgreindur sem fjármálagerningur á gangvirði gegnum rekstur. Fjármálagerningar eru tilgreindir á gangvirði gegnum rekstur ef stýring þeirra og ákvörðun um kaup þeirra og sölu byggist á gangvirði þeirra. Fjáreignir og fjárskuldir á gangvirði gegnum rekstrarreikning eru færðar á gangvirði í efnahagsreikningi og gangvirðisbreytingar eru færðar í rekstrarreikning. Beinn viðskiptakostnaður er færður í rekstrarreikning eftir því sem hann fellur til.

Aðrir fjármálagerningar

Aðrir fjármálagerningar, sem ekki teljast til afleiðusamninga, eru færðir á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti, að frádreginni virðisryrnum þegar við á.

Jöfnun fjáreigna og fjárskulda

Fjáreignum og fjárskuldum er jafnað saman og nettó fjárhæð færð í efnahagsreikning þegar lagalegur réttur er til staðar um jöfnun og fyrirhugað er að gera upp með jöfnun fjáreigna og fjárskulda.

(ii) *Afleiðusamningar*

Fyrirtækið gerir afleiðusamninga til að verjast gjaldmiðla-, vaxta- og álverðsáhættu. Innbyggðar afleiður eru aðskildar frá grunnsamningum og færðar sérstaklega ef efnahagsleg einkenni og áhætta grunnsamningsins og innbyggðu afleiðunnar eru ekki nátengd og annar gerningur með sömu ákvæði og innbyggða afleiðan væri skilgreindur sem afleiða og blandaði gerningurinn er ekki metinn á gangvirði gegnum rekstrarreikning.

Við upphaflega skráningu eru afleiðusamningar færðir á gangvirði. Viðskiptakostnaður þeim tengdur er færður í rekstrarreikning þegar hann fellur til. Eftir upphaflega skráningu eru afleiðusamningar færðir á gangvirði. Gangvirðisbreytingar afleiðusamninga eru færðar í samræmi við það sem að neðan greinir.

Hagrænar varnir

Áhættuvarnarreikningsskilum er ekki beitt vegna afleiðusamninga sem ætlað er að verja peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum. Gangvirðisbreytingar slíkra afleiðusamninga eru færðar meðal hreinna tekna og gjalda af fjáreignum og fjárskuldum í rekstrarreikningi.

Skýringar, frh.:

Aðgreinanlegar innbyggðar afleiður

Gangvirðisbreytingar aðskildra innbyggðra afleiða eru færðar í rekstrarreikning þegar gangvirðisbreyting á sér stað, sjá skýringar um áhættustýringu.

14. Ákvörðun gangvirðis

Nokkrar reikningsskilareglur og skýringar fyrirtækisins krefjast þess að gangvirði sé ákvarðað, bæði fyrir fjáreignir og fjárskuldir og aðrar eignir og skuldir. Gangvirði hefur verið ákvarðað vegna mats og/eða skýringa samkvæmt eftirfarandi aðferðum. Þar sem við á eru frekari upplýsingar um forsendur þær sem notaðar eru til að finna gangvirði eigna og skulda í skýringum sem á við þá eign eða skuld.

Gangvirði fjáreigna og fjárskulda sem eru skráðar á virkum markaði er sama og skráð verð þeirra. Matsaðferðum er beitt á alla aðra fjármálagerninga við útreikning á gangvirði þeirra. Fjáreign eða fjárskuld telst vera skráð á virkum markaði ef opinbert verð er fáanlegt frá kauphöll eða öðrum óháðum aðila og verðið endurspeglar raunveruleg og regluleg markaðsviðskipti milli ótengdra aðila.

Matsaðferðir geta falið í sér að notast er við verð í nýlegum viðskiptum milli ótengdra aðila. Tekið er mið af verðmæti annarra fjármálagerninga sem eru áþekkir þeim gerningi sem um ræðir, stuðst við aðferðir til að meta núvirt fjárstreymi eða aðrar verðmatsaðferðir sem beita má til að meta með áreiðanlegum hætti raunverulegt markaðsverðmæti. Við beitingu matsaðferða eru allir þættir notaðir sem markaðsaðilar myndu nota við verðmat og aðferðirnar eru í samræmi við viðurkenndar aðferðir við að verðleggja fjármálagerninga. Fyrirtækið sannreynir reglulega matsaðferðir sínar og prófar þær með því að nota verð sem fengist hafa í viðskiptum á virkum markaði með sama gerning, án aðlagana eða breytinga, eða byggja á upplýsingum frá virkum markaði.

Áreiðanlegasta sönnun á gangvirði afleiðusamninganna í upphafi er kaupverðið, nema gangvirði gerningsins sé sannanlegt með samanburði við önnur skráð og nýleg markaðsviðskipti á sama fjármálagerningi eða byggt á matsaðferð þar sem breytur byggja eingöngu á markaðsgögnum. Þegar slík gögn eru fyrir hendi, færir fyrirtækið hagnað eða tap á upphaflegum skráningardegi gerninga.

15. Fastfjármunir

Gangvirði rekstrarfjármuna sem sætt hafa sérstöku endurmati er ákvarðað út frá núvirtu sjóðsflæði viðkomandi eignar.

16. Birgðir

Birgðir eru metnar á kostnaðarverði eða hreinu söluvirði, hvoru sem lægra reynist. Kostnaðarverð birgða er byggt á fyrst inn fyrst út (FIFO) reglunni og tekur til kostnaðar sem stofnað hefur verið til við kaup birgðanna og við að koma þeim á sölustað og í söluhæft ástand.

17. Handbært fé

Sjóður, markaðsverðbréf til skamms tíma og óbundnar innstæður teljast til handbærs fjár.

18. Eigið fé

Eigið fé samstæðunnar skiptist í eigendaframlög, endurmatsreikning, þýðingarmun, annað eigið fé og hlutdeild minnihluta. Stofnfé móðurfélagsins er 586,5 milljónir USD (36.364 milljónir króna).

19. Hlunnindi starfsmanna

(i) *Iðgjaldatengd lífeyriskerfi*

Kostnaður vegna framlaga í iðgjaldatengd lífeyriskerfi er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar hann fellur til.

(ii) Réttindatengd lífeyriskerfi

Skuldbinding fyrirtækisins vegna réttindatengdra lífeyriskerfa er reiknuð sérstaklega með því að áætla framtíðarvirði lífeyrisréttinda sem núverandi og fyrrverandi starfsmenn hafa áunnið sér á yfirstandandi og fyrri tímabilum. Réttindin eru afvöxtuð til að finna núvirði þeirra. Tryggingastærðfræðingur hefur reiknað skuldbindinguna á grundvelli aðferðar sem miðast við áunnin réttindi. Breytingar á skuldbindingunni eru færðar í rekstrarreikning þegar þær falla til.

20. Skuldbindingar

Skuldbinding er færð í efnahagsreikning þegar fyrirtækinu ber lagaleg skylda eða hefur tekið á sig skuldbindingu vegna liðinna atburða, líkur eru taldar á að til greiðslu þeirra komi og hægt er að mæla hana með ábyggilegum hætti. Skuldbindingin er metin út frá væntu framtíðarfjárflæði, sem er núvirt með vöxtum sem endurspeglar markaðsvexti og þá áhættu sem fylgir skuldbindingunni.

21. Starfspáttayfirlit

Starfspáttur er aðgreinanlegur hluti samstæðunnar sem fæst annaðhvort við að útvega einstaka vöru eða þjónustu (rekstrarstarfspáttur) eða við að útvega vörur eða þjónustu innan ákveðins efnahagslegs umhverfis (landsvæðisstarfspáttur) og er hann háður áhættuþáttum og afkomu sem eru ólík því sem fylgir öðrum starfspáttum. Aðalstarfspáttur samstæðunnar byggir á rekstrarstarfspáttum. Landsvæðisstarfspáttir eru ekki birtir þar sem nánast öll starfsemi samstæðunnar er á Íslandi.

Viðskipti á milli starfspátta eru verðlögð eins og um óskylda aðila væri að ræða.

Rekstrarafkoma starfspátta, eignir og skuldir þeirra samanstanda af liðum sem tengja má beint við hvern starfspátt, auk þeirra liða sem hægt er að skipta skynsamlega niður á starfspætti. Liðir sem ekki eru flokkaðir með einstökum starfspáttum eru aðallega fjárfestingar og tengdar tekjur, lántökur og tengdur kostnaður, sameiginlegar eignir og tengdur kostnaður, auk frestaðs tekjuskatts.

22. Reikningsskilastaðlar

Eftirfarandi eru nýir staðlar, breytingar á stöðlumum og túlkningar á þeim sem hafa ekki enn tekið gildi og hafa þar af leiðandi ekki áhrif á gerð þessa ársreiknings.

Nýir reikningsskilastaðlar og túlkningar á þeim sem hafa ekki verið innleiddir.

IFRS 8 Starfspættir segir til um hvernig félag skuli í reikningsskilum sínum gera grein fyrir upplýsingum er varða starfspætti þess, vörur og þjónustu sem það selur, landsvæði þar sem það starfar og helstu viðskiptavinum þess. IFRS 8 gildir fyrir tímabil sem hefjast 1. janúar 2009 eða síðar og mun ekki hafa veruleg áhrif á reikningsskil félagsins.

Í endurbættum IAS 1 Framsetning reikningsskila (2007) er kynnt hugtakið heildarafkoma, sem samanstendur af breytingum á eigin fé, öðrum en breytingum vegna viðskipta við eigendur sem slíka. Heildarafkomu er heimilt að setja fram í einu yfirliti um heildarafkomu eða í tveimur yfirlitum, þ.e. annars vegar rekstrarreikningi og hins vegar yfirliti um heildarafkomu. Endurbættur IAS 1 mun gilda um ársreikning félagsins 2009.

Í endurbættum IAS 23 Lántökukostnaður er felld niður heimild til að gjaldfæra lántökukostnað og þess krafist að félög eignfæri lántökukostnað sem tengist beint kaupum, smíðum eða framleiðslu eignfærsluhæfrar eignar sem hluta af kostnaðarverði eignarinnar. Endurbættur IAS 23 mun gilda um ársreikning félagsins 2009. Ekki er gert ráð fyrir að breytingar hafi áhrif á fjárhagsstöðu félagsins.

Skýringar, frh.:

Endurbættur IFRS 3 Sameiningar fyrirtækja (2008) leiðir til breytinga sem munu líklega hafa áhrif á rekstur félagsins:

- Skilgreiningin á rekstri hefur verið útvíkkuð, sem mun líklega leiða til þess að fleiri kaup verði skilgreind sem sameining fyrirtækja.
- Skilyrtar greiðslur verða metnar á gangvirði og síðari breytingar þeirra færðar í rekstrarreikning.
- Viðskiptakostnaður, annar en sá sem tilheyrir útgáfu verðbréfa, verður gjaldfærður þegar hann fellur til.
- Þeir hlutir sem fjárfestir á áður en hann öðlast yfirlaust verða metnir á gangvirði á yfirtökudegi og hagnaður eða tap af þeim færður í rekstrarreikning.
- Hlutdeild minnihluta verður metin annaðhvort á gangvirði eða sem hlutdeild í aðgreinanlegum eignum og skuldum yfirtekins rekstrar, miðað við hver kaup fyrir sig.

Endurbættur IFRS 3 mun gilda um ársreikning félagsins fyrir árið 2010 verði hann samþykktur af Evrópusambandinu.

Í endurbættum IAS 27 Samstæðureikningsskil og aðgreind reikningsskil (2008) er gerð krafa um að færa áhrif af breyttri eignarhlutdeild í dótturfélagi, sem felur ekki í sér breytingu á yfirlaustum, sem eiginfjárbreytingu. Þegar félagið missir yfirlaust yfir dótturfélagi er hluturinn sem eftir verður í eigu félagsins metinn á gangvirði og hagnaður eða tap fært í rekstrarreikning. Endurbættur IAS 27 mun gilda um ársreikning félagsins fyrir árið 2010 verði hann samþykktur af Evrópusambandinu. Ekki er talið að innleiðing hans hafi veruleg áhrif á ársreikninginn.

Í endurbættum IFRS 2 Eignarhlutatengd greiðsla - ávinnsluskilyrði og ógilding (2008) er hugtakið ávinnsluskilyrði skilgreint nánar. Gerð er krafa um að þau skilyrði sem ekki teljast ávinnsluskilyrði séu einnig hluti af gangvirði á samningsdegi. Verði endurbættur IFRS 2 samþykktur af Evrópusambandinu mun hann gilda um ársreikning félagsins fyrir árið 2009, með afturvirkri beitingu. Áhrif af innleiðingu staðalsins hafa ekki ennþá verið metin hjá félaginu.

Í endurbættum IAS 32 Fjármálagerningar: framsetning og IAS 1 Framsetning reikningsskila - innleysanlegir fjármálagerningar og skuldbindingar sem verða til við slit er gerð sú krafa, að innleysanlegir fjármálagerningar og gerningar sem skylda einingu til að afhenda öðrum aðila hlutfallslegan hlut í hreinum eignum einingar eingöngu við slit séu flokkuð sem eigið fé, að því gefnu að tiltekin skilyrði séu uppfyllt. Verði endurbæturnar samþykktar af Evrópusambandinu, gilda þær um ársreikning félagsins fyrir árið 2009, með afturvirkri beitingu. Breytingin hefur ekki áhrif á ársreikninginn.

Í endurbættum IAS 39 Fjármálagerningar: skráning og mat - hæfir áhættuvarnarliðir eru veittar nánari útskýringar á beitingu gildandi reikningsskilareglna sem taka til þess hvort tiltekin áhætta eða hluti sjóðstreymis eru talin hæf í áhættuvarnarsambandi. Verði endurbæturnar samþykktar af Evrópusambandinu, gilda þær um ársreikning félagsins fyrir árið 2010, með afturvirkri beitingu. Breytingin hefur ekki áhrif á ársreikninginn.

Skýringar, frh.:

IFRIC 13 Tryggðarkerfi fjallar um reikningsskil félaga sem reka, eða taka með öðrum hætti þátt í tryggðarkerfi fyrir viðskiptamenn sína. Það tengist tryggðarkerfum þar sem viðskiptamennirnir geta endurheimt inneign sína með afsláttum af vörum og þjónustu eða ókeypis vörum og þjónustu. IFRIC 13 sem gildir fyrir ársreikning félagsins 2009 mun væntanlega ekki hafa áhrif á ársreikninginn.

IFRIC 15 Samningar um byggingu fasteigna gildir um skráningu tekna og tilheyrandi gjalda hjá einingum sem ráðast sjálf í byggingu fasteigna eða með aðstoð undirverktaka. Verði IFRIC 15 samþykktur af Evrópusambandinu gildir túlkunin um ársreikning félagsins fyrir árið 2009 en mun ekki hafa nein áhrif á ársreikninginn.

Í IFRIC 17 Úthlutun eigna til eigenda, í öðru en reiðufé eru veittar leiðbeiningar um skráningu, mat og uppgjör á skuldum vegna úthlutunar eigna til eigenda, sem ekki er í formi reiðufjár. Verði IFRIC 17 samþykkt af Evrópusambandinu mun hún gilda um ársreikning félagsins fyrir árið 2010. Túlkunin mun ekki hafa áhrif á ársreikninginn.

Ein túlkun, IFRIC 12 Samningar um þjónustuvilnun, tók gildi fyrir árið 2008 en hefur ekki verið notuð við gerð þessa ársreiknings vegna þess að Evrópusambandið hefur ekki samþykkt hana ennþá.

23. Mat stjórnenda og ályktanir við beitingu reikningsskilaaðferða

Stjórnendur samstæðunnar taka ákvarðanir, meta og gefa sér forsendur sem geta haft áhrif á liði í efnahagsreikningi samstæðunnar á næsta tímabili. Stjórnendur endurmeta reglulega ákvarðanir og mat byggt á reynslu fyrri ára og öðrum viðeigandi þáttum, svo sem væntingum um framtíðaratburði þegar ákvarðanir um mat og forsendur eru teknar.

Gangvirði afleiðusamninga

Gangvirði afleiðusamninga sem ekki eru skráðir á virkum mörkuðum er ákvarðað með notkun matsaðferða, sem eru endurskoðaðar reglulega af óháðum aðilum. Öll matslíkön sem eru notuð þurfa að vera samþykkt og prófuð til að tryggja að niðurstöðurnar endurspegli þau gögn sem notuð voru.

Starfsþáttayfirlit

24. Starfsþáttayfirlit

Starfsþáttayfirlit eru birtar eftir sviðum. Aðalstarfsþáttayfirlit er birt eftir eðli rekstar og byggir það á skipulagi og innri upplýsingagjöf samstæðunnar.

Verðlag í viðskiptum milli starfsþátta er ákvarðað eins og um óskylda aðila væri að ræða.

Skýringar, frh.:

Rekstrarafkoma starfsþátta tekur til þátta sem heyra beint undir ákveðna starfsþætti og til þeirra liða sem hægt er að skipta á milli starfsþátta með rökrænum hætti. Eignum og skuldum samstæðunnar er á sama hátt skipt á starfsþætti miðað við fyrrgreindar forsendur.

Rekstrarstarfsþættir

Árið 2008	Orku- framleiðsla	Orku- flutningur	Jöfnunar- færslur	Samtals
Tekjur frá þriðja aðila	398.544	53.483		452.027
Tekjur innan samstæðunnar	25.821	69.745	(95.566)	0
Tekjur starfsþátta	424.365	123.228	(95.566)	452.027
Rekstrargjöld starfsþátta	(154.076)	(42.002)	95.566	(100.512)
EBITDA	270.289	81.226		351.515
Afskriftir	(83.280)	(22.563)	311	(105.532)
Afkoma starfsþátta, EBIT	187.009	58.663	311	245.983
Eignir starfsþátta	4.522.542	571.818	(488.482)	4.605.878
Eignarhlutir í hlutdeildarfélagum	12.942	400		13.342
Eignir samtals	4.535.484	572.218	(488.482)	4.619.220
Starfsþáttaskuldir	3.150.038	512.032	(419.642)	3.242.428
Skuldir samtals	3.150.038	512.032	(419.642)	3.242.428
Fjárfestingar	313.942	30.129	(1.530)	342.541
Afskriftir rekstrarfjármuna	(78.795)	(22.116)	311	(100.600)
Afskriftir ófnilslegra eigna	(377)	(447)		(824)
Virðisrýrnun ófnilslegra eigna	(4.108)			(4.108)
Árið 2007				
Tekjur frá þriðja aðila	304.624	64.199		368.824
Innri sala	29.434	48.111	(77.545)	0
Tekjur starfsþátta	334.058	112.310	(77.545)	368.824
Rekstrargjöld starfsþátta	(127.215)	(56.130)	77.545	(105.800)
EBITDA	206.844	56.180		263.025
Afskriftir	(62.625)	(19.461)	126	(81.960)
Afkoma starfsþátta, EBIT	144.219	36.719	126	181.064
Eignir starfsþátta	5.071.626	794.516	(730.758)	5.135.385
Eignarhlutir í hlutdeildarfélagum	6.258	661		6.918
Eignir samtals	5.077.884	795.177	(730.758)	5.142.303
Starfsþáttaskuldir	3.435.449	714.742	(608.032)	3.542.158
Skuldir samtals	3.435.449	714.742	(608.032)	3.542.158
Fjárfestingar	469.475	107.747	(15.651)	561.571
Afskriftir rekstrarfjármuna	(50.963)	(19.155)	126	(69.992)
Afskriftir ófnilslegra eigna	(435)	(290)		(726)
Virðisrýrnun ófnilslegra eigna	(11.226)	(16)		(11.242)

Skýringar, frh.:

Aðrar tekjur

25. Aðrar tekjur greinast þannig:	2008	2007
Tekjur af verksölu, húsaleigutekjur o.fl.	10.315	6.743
Söluhagnaður rekstrarfjármuna	76	34
	<u>10.391</u>	<u>6.777</u>

Laun og launatengd gjöld

26. Heildarfjöldi starfsmanna greinist þannig:		
Meðalfjöldi starfsmanna á árinu umreiknaður í heilsársstörf	352	347
Fjöldi stöðugilda miðað við heilsdagsstörf í árslok	317	301
27. Heildarlaun starfsmanna greinast þannig:		
Laun	32.775	40.565
Iðgjaldatengdar greiðslur	3.736	4.699
Réttindatengdar greiðslur	1.662	1.850
Hækkun lífeyrisskuldbindingar	3.876	2.985
Önnur launatengd gjöld	<u>2.623</u>	<u>3.746</u>
	<u>44.672</u>	<u>53.845</u>

Laun stjórnar, forstjóra, staðgengils forstjóra og framkvæmdastjóra greinast þannig:

Laun stjórnar móðurfélags	115	153
Laun stjórnar þriggja dótturfélaga	131	94
Laun og hlunnindi forstjóra móðurfélags	244	326
Laun staðgengils forstjóra og framkvæmdastjóra móðurfélags	950	1.367
Laun og hlunnindi forstjóra og framkvæmdastjóra í dótturfélögum	1.070	892

Laun og launatengd gjöld skiptast þannig í rekstrarreikningi:

Orkusvið	14.490	17.431
Flutningskerfi	11.276	14.675
Almennar rannsóknir	201	1.539
Annar rekstrarkostnaður	<u>18.705</u>	<u>20.200</u>
	<u>44.672</u>	<u>53.845</u>

Skýringar, frh.:

Annar rekstrarkostnaður

28. Annar rekstrarkostnaður greinist þannig:	2008	2007
Yfirstjórn og stoðdeildir	3.627	4.593
Fjármálasvið	4.051	3.906
Starfsmannasvið	1.171	1.360
Upplýsingasvið	2.903	3.118
Verkfræði- og framkvæmdasvið	516	2.173
Eftirlaun og lífeyrishækkningar	5.255	4.650
Annar sameiginlegur kostnaður	2.284	902
	<u>19.807</u>	<u>20.703</u>
Annar rekstrarkostnaður í dótturfélögum	13.978	8.356
Eignir til sölu, virðisrýrnun	4.148	0
Afskriftir	2.893	2.944
	<u>40.826</u>	<u>32.003</u>
Póknun til endurskoðenda greinist þannig:		
Endurskoðun ársreiknings	266	243
Könnun á árshlutareikningi	100	88
Önnur þjónusta	58	109
	<u>424</u>	<u>440</u>

Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)

29. Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld) greinast þannig:

Vaxtatekjur	<u>15.390</u>	<u>6.279</u>
Vaxtagjöld	(178.060)	(154.872)
Ábyrgðargjald til eigenda	(6.970)	(6.759)
Eignfært á nýbyggingar	<u>7.288</u>	<u>69.434</u>
Vaxtagjöld samtals	<u>(177.742)</u>	<u>(92.197)</u>
Gjaldeyrismunur	(128.612)	224.064
Gangvirðisbreyting afleiðusamninga	(310.883)	362.172
Gjaldfærðar áhættuvarnir tengdar álverði	(54.759)	(59.447)
Gangvirðisbreytingar hlutabréfa	(13)	(920)
Söluhagnaður eignarhluta í hlutdeildarfélagi	<u>156</u>	<u>5.757</u>
Hrein (gjöld) tekjur af fjáreignum og fjárskuldum	(494.111)	531.625
Áhrif hlutdeildarféлага	(4.100)	(69)
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	<u>(660.563)</u>	<u>445.638</u>

Vaxtakostnaður af nýju lánsfé vegna mannvirkja í byggingu var um 3,75%. Eignfærður vaxtakostnaður að viðbættu álagi vegna ábyrgðargjalds nam 4% af bundnu fé í mannvirkjum í byggingu.

Skýringar, frh.:

Tekjuskattur

30. Í maí 2008 samþykkti Alþingi lækun á tekjuskattshlutfalli úr 26% í 23,5% hjá sameignarfélögum og úr 18% í 15% hjá hlutafélögum frá og með 1. janúar 2008 og kemur breytingin til framkvæmda við álagningu ársins 2009. Vegna þessa hefur skatteign samstæðunnar lækkað um 10,3 milljónir USD miðað við 31. desember 2007. Áhrifin eru gjaldfærð í rekstrarreikningi samstæðunnar.

Tekjuskattur færður í rekstrarreikning greinist þannig:	2008	2007
Breyting tekjuskattseignar	26.612	(167.193)
Tekjuskattur til greiðslu	(361)	(251)
Skuldbinding vegna endurmats færð á eigið fé	30.751	0
Gengismunur	12.941	0
Bakfærðir ógreiddir skattar dótturfélags vegna fyrra árs	105	0
Tekjufærður (gjaldfærður) tekjuskattur	<u>70.048</u>	<u>(167.444)</u>

Breyting tekjuskattseignar greinist þannig:

Breyting á tímabundnum mismun	14.483	(140.252)
Lækun skatthlutfalls	(10.345)	0
Nýting á yfirfæranlegu tapi	35.415	(26.942)
Gengismunur	(12.941)	0
Breyting tekjuskattseignar	<u>26.612</u>	<u>(167.193)</u>

Virkt skatthlutfall	2008	2007
(Tap) hagnaður ársins	(344.532)	459.258
Tekjuskattur ársins	(70.048)	167.444
(Tap) hagnaður fyrir tekjuskatt	<u>(414.580)</u>	<u>626.702</u>
Tekjuskattur skv. gildandi skatthlutfalli móðurfélags	23,5% (97.426)	26,0% 162.943
Áhrif mismunandi skatthlutfalls innan samstæðu	-3,5% 14.435	0,1% 774
Lækun vegna breytinga á skatthlutfalli	-2,5% 10.345	0
Ófrádráttarbær kostnaður	-0,7% 3.074	0,2% 1.145
Aðrir liðir	0,1% (476)	0,4% 2.582
Virkur tekjuskattur	<u>16,9% (70.048)</u>	<u>26,7% 167.444</u>

Fastafjármunir

31. Rekstrarfjármunir, stofnverð þeirra og afskriftir greinast þannig:

	Aflstöðvar	Flutnings-kerfi	Fjarskipta-búnaður	Aðrar eignir	Samtals
Staða 1.1.2007	2.697.778	474.287	11.856	70.698	3.254.619
Viðbætur á árinu	7.509	49.253	878	8.015	65.654
Flutt af rekstrarfjármunum í byggingu	1.708.553	163.184	0	(147)	1.871.590
Selt og aflagt	0	0	0	(1.509)	(1.509)
Staða 31.12.2007	<u>4.413.840</u>	<u>686.724</u>	<u>12.734</u>	<u>77.057</u>	<u>5.190.355</u>
Áhrif gengisbreytinga	(406.714)	(6.546)	(19.411)	(432.671)	
Viðbætur á árinu	143.159	10.484	1.210	5.771	160.624
Endurmat fastafjármuna	0	229.394	2.715	0	232.109
Flutt af rekstrarfjármunum í byggingu	264.421	0	0	0	264.421
Selt og aflagt	0	0	0	(607)	(607)
Staða 31.12.2008	<u>4.821.420</u>	<u>519.888</u>	<u>10.112</u>	<u>62.810</u>	<u>5.414.230</u>

Skýringar, frh.:

	Aflstöðvar	Flutnings- kerfi	Fjarskipta- búnaður	Aðrar eignir	Samtals
Afskriftir og virðisrýrnun					
Staða 1.1.2007	1.428.413	17.258	4.746	19.590	1.470.006
Afskriftir ársins	48.677	17.217	834	3.251	69.978
Selt og aflagt	0	0	0	(1.291)	(1.291)
Staða 31.12.2007	1.477.090	34.474	5.579	21.550	1.538.693
Afskriftir ársins	77.697	19.422	700	2.780	100.600
Endurmat afskrifta	0	18.995	0	0	18.995
Áhrif gengisbreytinga	0	(27.806)	(2.923)	(1.935)	(32.664)
Selt og aflagt	0	0	0	(524)	(524)
Staða 31.12.2008	1.554.787	45.086	3.357	21.871	1.625.100

Fastafjármunir í rekstri greinast þannig:

Bókfært verð

1.1.2007	1.269.365	457.030	7.110	51.108	1.784.613
31.12.2007 og 1.1.2008	2.936.750	652.250	7.154	55.507	3.651.660
31.12.2008	3.266.633	474.802	6.755	40.939	3.789.129

Fasteignamat og vátryggingaverð

Fasteignamat þeirra eigna fyrirtækisins sem metnar eru í fasteignamati nam 275 milljónum USD í árslok 2008. Vátryggingafjárhæð eigna fyrirtækisins er 3.822 milljónir USD.

32. Óefnislegar eignir greinast þannig:

	Eignfærður undirbúnings- kostnaður	Vatns- og jarðhita- réttindi	Hugbúnaður	Samtals
Kostnaðarverð				
Staða 1.1.2007	65.347	14.207	3.516	83.070
Viðbætur á árinu	28.413	26.361	2.175	56.949
Staða 31.12.2007	93.760	40.568	5.691	140.019
Áhrif gengisbreytinga	(6.599)	0	(1.650)	(8.249)
Viðbætur á árinu	55.134	0	1.685	56.819
Staða 31.12.2008	142.295	40.568	5.726	188.589

Afskriftir og virðisrýrnun

Staða 1.1.2007	32.268	0	1.654	33.922
Afskriftir og virðisrýrnun á árinu	11.247	0	735	11.982
Staða 31.12.2007	43.515	0	2.389	45.904
Afskriftir og virðisrýrnun á árinu	4.108	0	824	4.932
Áhrif gengisbreytinga	(10)	0	(315)	(325)
Staða 31.12.2008	47.613	0	2.898	50.511

Bókfært verð

1.1.2007	33.079	14.207	1.862	49.148
31.12.2007 og 1.1.2008	50.245	40.568	3.302	94.113
31.12.2008	94.682	40.568	2.828	138.077

Skýringar, frh.:

33. Afskriftir og virðisrýrnun samstæðunnar sundurliðast þannig:	2008	2007
Aflstöðvar	77.697	48.677
Flutningsvirki	19.422	17.217
Fjarskiptabúnaður	700	834
Aðrar eignir	2.780	3.251
Afskrift eigna í rekstri	100.600	69.978
Virðisrýrnun á undirbúningskostnaði	4.108	11.247
Afskriftir hugbúnaðar	824	735
	<u>105.532</u>	<u>81.960</u>
Afskriftir og virðisrýrnun samstæðunnar skiptast þannig á svið:		
Orkusvið	78.258	49.401
Flutningskerfi	20.273	18.388
Almennar rannsóknir	4.108	11.227
Annar rekstrarkostnaður	2.893	2.944
	<u>105.532</u>	<u>81.960</u>
34. Afleiðusamningar í efnahagsreikningi sundurliðast þannig:		
Eignir:		
Innbyggðir afleiðusamningar í raforkusamningum	195.944	685.551
Álvarnir	98.032	0
Gjaldmiðlasamningar	11.035	93.871
Vaxtaskiptasamningar	0	4.854
Aðrir afleiðusamningar	0	2.731
	<u>305.011</u>	<u>787.007</u>
Skipting afleiðusamninga er eftirfarandi:		
Langtímahluti afleiðusamninga	287.513	659.516
Skammtímahluti afleiðusamninga	17.498	127.491
	<u>305.011</u>	<u>787.007</u>
Skuldir:		
Innbyggðir afleiðusamningar í raforkusamningum	26.242	20.393
Álvarnir	0	121.457
Gjaldmiðlasamningar	63.396	501
Vaxtaskiptasamningar	10.754	21.352
Aðrir afleiðusamningar	45.176	2.730
	<u>145.568</u>	<u>166.433</u>
Skipting afleiðusamninga er eftirfarandi:		
Langtímahluti afleiðusamninga	123.971	105.191
Skammtímahluti afleiðusamninga	21.597	61.242
	<u>145.568</u>	<u>166.433</u>

Skýringar, frh.:

Eignarhlutir í félögum

35. Eignarhlutir í hlutdeildarfélögum sem færðir eru samkvæmt hlutdeildaraðferð innan samstæðunnar eru eftirfarandi:

	2008		
	Eignar- hlutur	Hlutdeild í afkomu	Bókfært verð
Eignarhaldsfélagið Farice ehf.	29,5%	(1.668)	10.986
Peistareykir ehf.	32,0%	(2.074)	1.251
Netorka hf.	40,8%	83	436
Hecla SAS	30,0%	81	209
Sipenco Gmbh	25,0%	(38)	0
Isturk	30,0%	(44)	0
HydroKraft Invest hf.	50,0%	(440)	460
		<u>(4.100)</u>	<u>13.342</u>

	2007		
	Eignar- hlutur	Hlutdeild í afkomu	Bókfært verð
Peistareykir ehf.	32,0%	24	4.663
Netorka hf.	40,8%	(3)	1.522
HydroKraft Invest hf.	50,0%	(90)	733
		<u>(69)</u>	<u>6.918</u>

36. Eignarhlutir í öðrum félögum greinast þannig:

	2008		2007	
	Eignar- hlutur	Bókfært verð	Eignar- hlutur	Bókfært verð
Eignarhaldsfélagið Farice ehf.			9,4%	1.997
Neyðarlínan hf.	7,9%	414	7,9%	806
Orkuvörður ehf.	9,0%	165	9,0%	323
DMM Lausnir ehf.	17,8%	295	17,8%	576
Vistorka hf.	13,2%	292	14,8%	570
Önnur félög (4/5)		162		493
Eignarhlutir í öðrum félögum samtals		<u>1.328</u>		<u>4.765</u>
Virðisrýrnun hlutabréfaeignar		<u>(1.201)</u>		<u>(2.452)</u>
		<u>127</u>		<u>2.313</u>

Hlutabréfaeign hefur verið lækkuð um virðisrýrnun, samtals 1,2 milljónir USD, vegna óvissu um framtíðarstöðu einstakra félaga, en sum félögin eru stofnuð um áhættusöm nýsköpunarverkefni.

37. Dótturfélög Landsvirkjunar eru eftirfarandi:

	Eignar- hlutur
Fjarski ehf.	100,0%
Hraunaveita ehf.	100,0%
Icelandic Power Insurance Ltd.	100,0%
Landsnet hf.	64,7%
Landsvirkjun Power ehf.	100,0%

Skýringar, frh.:

Skatteign

38. Breyting skatteignarinnar á árinu greinist þannig:	2008	2007
Skatteign í ársbyrjun	106.797	273.990
Reiknaður tekjuskattur	70.048	(167.444)
Greiddur tekjuskattur	258	251
Skuldbinding vegna endurmats fastafjármuna fært yfir eigið fé	(31.950)	0
Gengistap og þýðingamunur vegna skatteignar	(11.744)	0
Skatteign í árslok	<u>133.409</u>	<u>106.797</u>
Skatteign félagsins skiptist þannig:		
Yfirfæranlegt skattalegt tap	50.550	34.002
Varanlegir rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir	140.516	201.792
Afleiðusamningar	(52.423)	(140.224)
Aðrir liðir	7.460	11.227
Gengistap vegna skatteignar	(12.694)	0
Skatteign í árslok	<u>133.409</u>	<u>106.797</u>

Veltufjármunir

39. Birgðir

Birgðir greinast þannig:

Olúbirgðir	294	561
Varahlutir og rekstrarvörubirgðir	3.975	4.876
	<u>4.269</u>	<u>5.437</u>

40. Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur

Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur greinast þannig:

Nafnverð viðskiptakrafna	52.949	60.433
Eignir til sölu	8.412	0
Aðrar skammtímakröfur	37.013	12.903
	<u>98.374</u>	<u>73.337</u>

Í árslok 2008 voru 70% viðskiptakrafna yngri en 30 daga og nánast engin krafa eldri en 60 daga.

41. Handbært fé

Handbært fé greinist þannig:

Bankainnstæður	113.940	91.417
Markaðsverðbréf	11.053	88.160
	<u>124.993</u>	<u>179.578</u>

Skýringar, frh.:

Eigið fé

42. Móðurfélagið er sameignarfyrtæki ríkissjóðs og Eignarhluta ehf. Á ríkissjóður 99,9% eignarhluta í félaginu og Eignarhlutir ehf. 0,1%. Félagið er sjálfstæður skattaðili.
43. Endurmatsreikningur samanstendur af endurmati fastafjármuna dótturfélaga að teknu tilliti til skattáhrifa. Þýðingarmunur er gengismunur sem er tilkominn vegna þess að dótturfélög Landsvirkjunar eru með aðra starfrækslumynd.

Skuldir

44. Langtímaskuldir greinast þannig eftir gjaldmiðlum:

	Loka- gjaldldagi	2008 Meðal- vextir	Eftir- stöðvar	2007 Meðal- vextir	Eftir- stöðvar
Skuldir í ISK, verðtryggt	2009-2020	3,9%	333.592	3,8%	563.548
Skuldir í ISK, óverðtryggt	2009	6,8%	3.902	13,3%	7.613
Skuldir í CHF	2012-2022	2,5%	93.487	2,5%	88.452
Skuldir í EUR	2009-2028	2,7%	1.431.944	4,2%	1.576.711
Skuldir í GBP	2014-2016	11,4%	13.433	11,4%	18.984
Skuldir í JPY	2009-2013	1,1%	175.483	1,6%	43.871
Skuldir í USD	2009-2026	2,2%	923.428	4,8%	783.903
			<u>2.975.269</u>		<u>3.083.082</u>
Afborganir næsta árs			(186.008)		(347.329)
Skuldir til langs tíma samtals			<u>2.789.261</u>		<u>2.735.753</u>

Vaxtakjör af lánum móðurfyrirtækisins eru frá 1,0-14,5%. Að jafnaði voru nafnvextir á árinu um 4,51% en þeir voru um 4,69% árið áður.

Reykjavíkurborg og Akureyrarbær bera einfalda ábyrgð með ríkissjóði á öllum skuldbindingum Landsvirkjunar sem stofnað var til fyrir árslok 2006. Frá upphafi árs 2007 bera ríkissjóður og Eignarhlutir ehf. einfalda ábyrgð á öllum skuldbindingum Landsvirkjunar sem stofnað er til eftir þann tíma.

45. Samkvæmt lánasamningum eiga afborganir langtímaskulda að vera sem hér segir:

	2008	2007
2008	-	347.329
2009	186.008	26.565
2010	197.618	171.323
2011	285.758	228.242
2012	197.725	189.790
2013	146.759	-
Síðar	<u>1.961.401</u>	<u>2.119.833</u>
	<u>2.975.269</u>	<u>3.083.082</u>

Skýringar, frh.:

46. Lífeyrisskuldbinding

Skuldbinding fyrirtækisins til greiðslu verðbóta á eftirlaun lífeyrisþega sem réttindi eiga hjá lífeyrissjóðum ríkis- og bæjarstarfsmanna nam 22,1 milljón USD í árslok 2008 samkvæmt mati tryggingastærðfræðings, en við útreikningana er miðað við áætlaðar launa- og verðlagsbreytingar í framtíðinni. Vextir umfram hækkun verðlags eru taldir 3,5% og hækkun launa umfram hækkun verðlags er metin 1,5% á ári til jafnaðar. Forsendur um lífslíkur og dánartíðni eru í samræmi við ákvæði reglugerðar nr. 391/1998 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Lífeyrisaldur er reiknaður 68 ár hjá þeim sjóðfélögum sem eru virkir en 65 ár fyrir þá sjóðfélaga sem látið hafa af störfum og eiga geymd réttindi. Er þetta í samræmi við viðmiðanir hjá LSR.

Breyting skuldbindingar greinist þannig:	2008	2007
Staða 1.1.	38.153	35.168
Gjaldfært á tímabilinu	5.255	4.650
Greitt á tímabilinu	(1.379)	(1.665)
Áhrif gengisbreytinga	(19.911)	0
Staða 31.12.	<u>22.118</u>	<u>38.153</u>

Lífeyrisskuldbinding 5 ára yfirlit:

	2008	2007	2006	2005	2004
Núvirði skuldbindingar	<u>22.118</u>	<u>38.153</u>	<u>35.168</u>	<u>31.419</u>	<u>28.664</u>

47. Skuldbinding vegna niðurrifs

Breyting skuldbindingar vegna niðurrifs greinist þannig:	2008	2007
Staða 1.1.	7.212	6.781
Gjaldfært á tímabilinu	324	431
Áhrif gengisbreytinga	(3.601)	0
Staða 31.12.	<u>3.936</u>	<u>7.212</u>

Í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla skal stofnverð varanlegra rekstrarfjármuna innifela áætlaðan kostnað við niðurrif þeirra að lokinni notkun. Áætlaður niðurrifskostnaður háspennulína hefur verið metinn og núvirtur miðað við forsendur um nýtingartíma. Á móti hefur verið færð upp skuldbinding meðal langtímaskulda. Í rekstrarreikning er færð til gjalda hækkun á skuldbindingunni sem nemur núvirðingu, afskriftir á niðurrifskostnaði en til lækkunar gengishagnaður.

48. Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir

Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir greinast þannig:

	2008	2007
Viðskiptaskuldir	41.095	128.776
Víxilskuld	0	55.904
Áfallnir vextir	35.874	44.597
Aðrar skammtímaskuldir	<u>18.567</u>	<u>18.000</u>
	<u>95.537</u>	<u>247.277</u>

Skýringar, frh.:

49. Tengdir aðilar

Skilgreining tengdra aðila

Hlutdeildarfélög og lykilstjórnendur teljast vera tengdir aðilar fyrirtækisins.

Viðskipti við tengda aðila

<i>Sala á vöru og þjónustu</i>	2008	2007
Hlutdeildarfélög	596	984
<i>Kostnaður</i>		
Hlutdeildarfélög	41	48
<i>Vaxtatekjur</i>		
Hlutdeildarfélög	676	0
<i>Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur</i>		
Hlutdeildarfélög	21.928	339
<i>Viðskiptaskuldir</i>		
Hlutdeildarfélög	9	0

Lán til tengdra aðila eru veitt á markaðskjörum.

Áhættustýring

50. Áhættustýring

Eitt það mikilvægasta í skilvirkri áhættustýringu er greining áhættuþátta, mæling áhættu, viðbrögð til að takmarka áhættuna og eftirlit með henni. Stjórn félagsins hefur samþykkt stefnu við áhættustýringu sem byggir á eftirfarandi þáttum:

- Að áhætta sé skilgreind og uppruni hennar þekktur
- Að notaðar séu viðurkenndar aðferðir til mælingar á áhættu
- Að beitt sé virkri stýringu í samræmi við heimildir
- Að virkt eftirlit með áhættuþáttum sé tryggt
- Að upplýsingagjöf til áhættustjórnar og stjórnar sé regluleg og ítarleg

Í stefnu Landsvirkjunar um áhættustýringu eru skilgreind ásættanleg áhættumörk í hverjum áhættuflokki í samræmi við skilgreind markmið um æskilega langtímastöðu. Stjórn félagsins fær reglulega yfirlit þar sem áhætta félagsins og árangur áhættustýringar eru metin.

Ákvörðunartaka og eftirlit varðandi framkvæmd áhættustýringar er í höndum áhættustjórnar. Í áhættustjórn sitja forstjóri, staðgengill forstjóra og framkvæmdastjóri fjármálasviðs. Forstjóri er formaður áhættustjórnar. Dagleg áhættustýring er í höndum yfirmanns áhættustýringar.

Áhættustýring hefur það meginmarkmið að greina, stýra og fylgjast með fjárhagslegri áhættu Landsvirkjunar í þeim tilgangi að draga úr sveiflum í rekstri vegna breytinga á gengi, vöxtum og álverði. Fjárhagsleg áhætta greinist í markaðsáhættu, lausafjárahættu og mótaðilaáhættu.

Markaðsáhætta félagsins er einkum þrenns konar:

- Áhætta vegna breytinga á heimsmarkaðsverði á áli
- Vaxtaáhætta vegna lána fyrirtækisins
- Gjaldeyrissáhætta vegna skulda og sjóðstreymis í erlendri mynt

51. Álverðsáhætta

Áhætta félagsins vegna breytinga á álverði í framtíðinni er umtalsverð. Félagið hefur því gert afleiðusamninga í því skyni að treysta tekjugrundvöll sinn og draga úr sveiflum. Slíkir samningar fela í flestum tilvikum í sér að álverð er fest á ákveðnu bili. Félagið verður því af tekjum ef álverð hækkar umtalsvert en tryggir um leið betra sjóðstreymi en ella ef álverð lækkar á mörkuðum. Áhættustýring hefur heimild til að verja allt að 100% af álverðsáhættu næsta árs og hlutfallslega minna næstu 10 ár. Tímalengdin miðast við virkan markað með ál og opinbera verðbirtingu hjá LME kauphöllinni (London Metal Exchange). Í lok desember var gangvirði umræddra áhættuvarnarsamninga jákvætt um 98 milljónir USD en samningarnir eru virkir til næstu sex ára.

Samkvæmt alþjóðlegum reikningsskilastöðlum teljast innbyggðar afleiður vera afleiðusamningar sem eru hluti af öðrum samningum, en eru meðhöndlaðar sem aðskildir afleiðusamningar þegar hagræn einkenni og áhætta eru ekki nátengd upprunalega samningnum. Félagið hefur skilgreint þann hluta raforkusamninga sem tengjast álverði sem innbyggða afleiðu. Af þeim sökum tekur gangvirði innbyggðra afleiða í raforkusamningum fyrirtækisins breytingum samhliða breytingum á álverði. Breyting á gangvirði samninganna færast í rekstrarreikning fyrirtækisins.

Við mat á virði innbyggðra afleiða er beitt viðurkenndum matsaðferðum þar sem markaðsverð liggur ekki fyrir. Gangvirði samninganna er reiknað út frá framvirku verði á áli, núvirt með vöxtum (e. zero-coupon) í Bandaríkjunum að teknu tilliti til flökts. Virkur markaður með ál er til næstu 10 ára og því þarf að áætla álverð frá þeim tíma til loka undirliggjandi raforkusamninga. Það hefur verið gert með því að framlengja framvirka álferilinn með óbreyttum verðum frá síðasta virka verði í ferlinum. Við útreikning á gangvirði innbyggðra afleiða hefur verið tekið tillit til óvissu um framvirk álverð í tengslum við langan líftíma samninganna.

Félagið hefur í fyrri uppgjörum reiknað gangvirði innbyggðra afleiða byggt á framvirku verði til 7 ára eins og það var birt hjá LME kauphöllinni. Framvirk verð hjá sömu kauphöll eru nú til tíu ára og hefur verið tekið tillit til þess við útreikninga. Við mat á virði innbyggðu afleiðanna eru því notuð framvirk verð til 10 ára, í stað 7 áður, en áfram er gert ráð fyrir óbreyttum verðum frá síðasta þekkta verði framvirka ferilsins.

Fyrirtækið beitir varkárnisþjónarmiðum við mat á virði innbyggðra afleiða umfram 10 ára líftíma og leggur álag á vexti til núvirðingar greiðsluflæðis til lengri tíma en 10 ára.

Félagið hefur gert samninga um kaup á raforku til endursölu til stóriðju. Þessir samningar eru tengdir verðþróun áls og hafa því innbyggðar afleiður. Gangvirði samninganna er reiknað á sama hátt og með sömu forsendum og raforkusamningar fyrirtækisins.

Gangvirði innbyggðra afleiða alls sundurliðast þannig:	2008	2007
Gangvirði innbyggðra afleiða í ársbyrjun	665.158	338.323
Gengisáhrif	1.712	0
Breyting á gangvirði á árinu	(497.168)	326.835
Gangvirði innbyggðra afleiða í árslok	<u>169.702</u>	<u>665.158</u>

Skipting innbyggðra afleiða er eftirfarandi:		
Langtímahluti innbyggðra afleiða	183.667	587.075
Skammtímahluti innbyggðra afleiða	(13.965)	78.083
Innbyggðar afleiður samtals	<u>169.702</u>	<u>665.158</u>

Skýringar, frh.:

Gangvirði innbyggðra afleiða að teknu tilliti til afleiðusamninga sem gerðir hafa verið í áhættuvarnarskyni nam í lok desember um 268 milljónum USD (2007: 544 milljónum USD). Meðfylgjandi tafla sýnir breytingu á gangvirði samninga tengdum álverði miðað við breytingar á álverði og vöxtum, en áhrif vegna breytinga í flökti eru óveruleg.

Fjárhæðir í töflunni eru fyrir skatta.

		Álverð		
		-10%	0%	10%
Vextir	+100bp	(190.539)	24.089	239.708
	0	(193.650)	0	194.634
	-100bp	(196.806)	(20.880)	156.022

52. Gjalddeyrisáhætta

Árið 2008 er fyrsta árið sem Bandaríkjadalur er starfrækslumynt í ársreikningi Landsvirkjunar. Gjaldmiðlaáhætta miðast því framvegis við gengisbreytingar á móti Bandaríkjadal og hafa áhættustýring og áhættuviðmið verið löguð að þessum breytingum.

Breytingar geta orðið á lánasafni fyrirtækisins gagnvart Bandaríkjadal milli ára, þar sem um 30% af lánasafninu er óvarið gagnvart myntinni. Áhættan af breytingum lánasafnsins er þó takmörkuð miðað við áhættuviðmið stjórnar hverju sinni. Í því skyni notar fyrirtækið gjaldmiðlaskiptasamninga og vilnanir. Áhættustýring hefur jafnframt heimild til að tryggja sjóðstreymi gagnvart uppgjörsmýnt allt að þrjú ár fram í tímann með framvirkum samningum og vilnunum.

Gjaldmiðlagengisáhætta Landsvirkjunar var sem hér segir í nafnverðsfjárhæðum í þúsundum Bandaríkjadala:

2008	EUR	ISK	JPY	Aðrir
				gjaldmiðlar
Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur.....	30.717	20.023	0	2.295
Handbært fé.....	4.912	36.544	3	409
Afleiðusamningar.....	1.010.550	107.190	(22.931)	(3.864)
Skuldabréf.....	(1.431.944)	(337.494)	(175.483)	(106.920)
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir.....	(30.802)	(45.269)	(2.859)	(3.993)
Áhætta í efnahagsreikningi.....	(416.567)	(219.006)	(201.270)	(112.073)
<hr/>				
2007	EUR	ISK	JPY	Aðrir
				gjaldmiðlar
Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur.....	297	44.670	0	2.603
Handbært fé.....	51.786	57.043	344	2.705
Afleiðusamningar.....	1.034.500	(1.131.226)	8.935	0
Skuldabréf.....	(1.576.705)	(571.155)	(43.877)	(107.435)
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir.....	(68.840)	(153.836)	(465)	(2.550)
Áhætta í efnahagsreikningi.....	(558.962)	(1.754.504)	(35.063)	(104.677)

Skýringar, frh.:

Gengi helstu gjaldmiðla gagnvart Bandaríkjadal, (USD/mynt) árin 2008 og 2007 var eftirfarandi:

	Meðalgengi		Árslokagengi	
	2008	2007	2008	2007
EUR.....	0,69	0,73	0,71	0,68
GBP.....	0,55	0,50	0,69	0,50
CHF.....	1,09	1,20	1,06	1,12
JPY.....	102,03	117,68	90,22	112,08
NOK.....	5,71	5,85	6,99	5,42
ISK.....	88,07	64,02	120,87	62,00

Miðað er við miðgengi eins og það var skráð hjá Seðlabanka Íslands.

Næmnigreining

Styrking USD um 10% gagnvart eftirfarandi gjaldmiðlum 31. desember hefði bætt afkomu félagsins um eftirfarandi fjárhæðir fyrir skatta. Greiningin byggir á því að allar aðrar breytur, sérstaklega vextir, haldist óbreyttar. Greiningin var unnin með sama hætti fyrir árið 2007.

	Hagnaður	
	2008	2007
EUR.....	95.600	133.839
JPY.....	18.000	49.065
ISK.....	23.168	15.323

Veiking USD um 10% gagnvart framangreindum gjaldmiðlum hefði haft sömu áhrif en í gagnstæða átt, að því gefnu að allar aðrar breytur hefðu haldist óbreyttar.

Hlutfall tekna í Bandaríkjadöllum hefur farið vaxandi á síðustu árum með raforkusamningum við stóriðju sem tengdir eru álverði og eru í Bandaríkjadöllum. Hlutfallið var um 70% á árinu 2008 sem er töluverð hækkun frá árunum 2006 og 2007 þegar hlutfallið var um 50%. Áfram er gert ráð fyrir háu hlutfalli tekna í Bandaríkjadal, eða um 60-70%, en hlutfallið tekur breytingum með þróun álverðs.

Gangvirði gjaldeyrisskiptasamninga var neikvætt um 52 milljónir USD í lok desember 2008. Undirliggjandi fjárhæð höfuðstóls nemur 520 milljónum USD. Gangvirði framvirkra samninga með gjaldeyri var neikvætt um 500 þúsund USD en undirliggjandi fjárhæð höfuðstóls nemur um 4 milljónum USD. Gangvirði valréttarsamninga með gjaldeyri var neikvætt um 45 milljónir USD og undirliggjandi fjárhæð höfuðstóls nemur sem svarar til um 631 milljón USD.

53. Vaxtaáhætta

Félagið býr við vaxtaáhættu vegna vaxtaberandi eigna og skulda. Vaxtaberandi fjárskuldir eru mun hærri en vaxtaberandi fjáreignir. Í þeim tilfellum sem um fasta vexti fjárskulda er að ræða er markaðsáhættan falin í því að vextir geta lækkað í framtíðinni og fyrirtækið verði því að bera hærri fjármagnskostnað en ella. Í tilfelli fjármálagerninga með breytilega vexti er áhættan falin í því að vextir hækki.

Skýringar, frh.:

Í árslok 2008 var hlutfall lána með breytilegum vöxtum um 80% samanborið við 76% í árslok 2007. Breyting vaxta um eitt prósentustig hefði haft í för með sér breytingu vaxtagjalda um 26 milljónir USD á árinu 2008 og um 22 milljónir USD á árinu 2007. Fjármálagerningar fyrirtækisins með fasta vexti eru ekki næmir fyrir breytingum á vöxtum. Í árslok 2008 var áætlað markaðsvirði langtímaskulda fyrirtækisins um 149 milljónum USD lægra en bókfært verð þeirra.

Gangvirðisbreyting vaxtaskiptasamninga, sem ekki eru tilgreindir í áhættuvarnarsambandi sem gangvirðisvarnir, er færð í gegnum rekstrarreikning. Félagið hefur gert samninga um vaxtaskipti sem miða að því að draga úr vaxtakostnaði fyrirtækisins og draga úr áhættu. Í lok desember 2008 var gangvirði vaxtaskiptasamninga neikvætt um 11 milljónir USD. Undirliggjandi fjárhæð nam um 189 milljónum USD. Hækkun vaxta um eitt prósentustig hefði í för með sér jákvæða breytingu á gangvirði samningana um 5,6 milljónir USD. Lækkun vaxta um eitt prósentustig hefði í för með sér neikvæða breytingu á gangvirði samninga um 7,5 milljónir USD.

54. Lausafjárahætta

Lausafjárahætta felur í sér hættu á tapi ef fyrirtækið getur ekki staðið við skuldbindingar sínar á gjalddaga. Til þess að bregðast við slíkri áhættu er fylgst með lausafjárstöðu fyrirtækisins með greiningu á innborgunum tekna og útborgun gjalda og gjalddögum fjáreigna og fjárskulda. Virk stýring lausafjár tryggir nægjanlegt aðgengi að lausafé á hverjum tíma. Til að tryggja greiðan aðgang að fjármagni og viðhalda sveigjanleika í fjármögnun hefur Landsvirkjun nýtt sér mismunandi tegundir lána. Undanfarin ár hefur fjármögnun þó að mestu farið fram í gegnum EMTN (e. Euro Medium Term Note) rammasamning fyrirtækisins. Heildarfjárhæð sem fyrirtækið getur tekið að láni í gegnum EMTN-samninginn er 2,5 milljarðar Bandaríkjadala.

Félagið hefur það að markmiði að hafa fyrirvaralítið aðgang að lausafé sem samsvarar að jafnaði til sex mánaða hreinnar fjárþarfar fyrirtækisins, að lágmarki. Til lausafjár teljast sjóðir, bankainnstæður, skammtímaverðbréf og opnar lánalínur hjá fjármálafyrirtækjum. Í árslok 2008 nam handbært fé samstæðunnar 125 milljónum USD en einnig var óádreigið veltilán að fjárhæð 350 milljónir Bandaríkjadala, eða alls 475 milljónir USD. Að teknu tilliti til sjóðstreymis frá rekstri næstu tvö ár telur fyrirtækið sig hafa tryggt sér lausafé út árið 2010.

Dregið er úr endurfjármögnunaráhættu félagsins með jafnri dreifingu afborganna og vaxta og með löngum líftíma útistandandi lána.

Samningsbundnar greiðslur vegna fjármálagerninga, þar með taldir vextir, greinast þannig:

2008	Bókfært verð	Samnings- bundið sjóðsflæði	Innan árs	1 - 2 ár	2 - 5 ár	Meira en 5 ár
<i>Fjármálagerningar sem ekki eru afleiður</i>						
Langtímalán.....	(2.975.269)	(3.766.341)	(267.387)	(275.446)	(831.726)	(2.391.782)
Viðskiptakröfur	98.374	98.374	98.374			
Viðskiptaskuldir.....	(95.537)	(95.537)	(95.537)			
	<u>(2.972.432)</u>	<u>(3.763.504)</u>	<u>(264.550)</u>	<u>(275.446)</u>	<u>(831.726)</u>	<u>(2.391.782)</u>
<i>Fjármálagerningar sem eru afleiður</i>						
Gjaldmiðlasamningar.....	(97.105)	(64.537)	1.049	(10.635)	(67.596)	12.645
Vaxtaskiptasamningar.....	(10.754)	(12.598)	(1.309)	(1.246)	(3.738)	(6.305)
Framvirkir samningar.....	(432)	(447)	(447)			
Álafleiður.....	98.032	125.638	18.669	23.712	60.478	22.779
Innbyggðar afleiður í raforkusamningum.....	169.702	438.670	(14.061)	(2.233)	75.642	379.321
	<u>159.443</u>	<u>486.726</u>	<u>3.901</u>	<u>9.598</u>	<u>64.786</u>	<u>408.440</u>

Skýringar, frh.:

2007	Bókfært verð	Samnings- bundið sjóðsflæði	Innan árs	1 - 2 ár	2 - 5 ár	Meira en 5 ár
<i>Fjármálagerningar sem ekki eru afleiður</i>						
Langtímalán.....	(3.083.082)	(4.458.464)	(452.252)	(154.889)	(950.247)	(2.901.076)
Viðskiptakröfur	73.337	73.337	73.337			
Viðskiptaskuldir.....	(247.277)	(247.277)	(247.277)			
	<u>(3.257.022)</u>	<u>(4.632.404)</u>	<u>(626.192)</u>	<u>(154.889)</u>	<u>(950.247)</u>	<u>(2.901.076)</u>
<i>Fjármálagerningar sem eru afleiður</i>						
Gjaldmiðlasamningar.....	80.515	103.313	21.742	3.740	14.682	63.149
Vaxtaskiptasamningar.....	(16.498)	(22.129)	(823)	(1.306)	(4.774)	(15.226)
Framvirkir samningar.....	12.855	12.903	12.903			
Álafleiður.....	(121.457)	(140.774)	(64.516)	(42.790)	(32.871)	(597)
Innbyggðar afleiður						
í raforkusamningum.....	665.158	936.903	87.403	95.919	316.113	437.468
	<u>620.573</u>	<u>890.216</u>	<u>56.710</u>	<u>55.563</u>	<u>293.150</u>	<u>484.794</u>

55. Mótaðilaáhætta

Mótaðilaáhætta felur í sér hættu á að gagnaðili samnings uppfylli ekki ákvæði hans. Mótaðilaáhætta Landsvirkjunar verður fyrst og fremst til vegna raforkusamninga til stóriðju og afleiðusamninga fyrirtækisins sem eru gerðir í áhættuvarnarskygni, en slíkir samningar eru eingöngu gerðir við fjármálafyrirtæki. Þó svo um verulegar fjárhæðir geti verið að ræða er áhættan takmörkuð með kröfum fyrirtækisins um gæði mótaðila. Landsvirkjun hefur sett sér sem viðmið varðandi afleiðuviðskipti að ekki eru gerðir samningar við fjármálastofnanir sem hafa lægri lánshæfiseinkunn en A- frá Standard og Poor's eða sambærilega lánshæfiseinkunn frá öðrum viðurkenndum matsfyrirtækjum, nema því aðeins að gerðir séu sérstakir tryggingasamningar milli aðila sem takmarka áhættu Landsvirkjunar. Áður en gerðir eru samningar um sölu á raforku er farið ítarlega yfir fjárhagsstöðu viðkomandi fyrirtækja og móðurfélaga þeirra ef við á.

Mótaðilaáhætta fyrirtækisins greinist með eftirfarandi hætti í árslok:

	2008	2007
Afleiðusamningar	305.011	787.007
Aðrar langtímakröfur	246	494
Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur	98.374	73.337
Handbært fé	124.993	179.578
	<u>528.624</u>	<u>1.040.416</u>

Gangvirði og bókfært verð fjáreigna og fjárskulda í efnahagsreikningi greinist þannig:

	2008		2007	
	Bókfært verð	Gangvirði	Bókfært verð	Gangvirði
Eignarhlutir í öðrum félögum	127	127	2.313	2.313
Afleiðusamningar	159.443	159.443	620.574	620.574
Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur	98.374	98.374	73.337	73.337
Handbært fé	124.993	124.993	179.578	179.578
Vaxtaberandi langtímaskuldir	(2.975.269)	(2.826.473)	(3.083.082)	(3.048.572)
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir	(95.537)	(95.537)	(247.277)	(247.277)

Önnur mál

56. Þann 22. ágúst 2007 kvað sérstök matsnefnd upp úrskurð um fjárhæð bóta fyrir vatnsréttindi vegna Kárahnjúkavirkjunar og skiptingu þeirra milli eigenda. Matsfjárhæðin í heild nam ríflega 13,2 milljónum USD. Flestir eigendur vatnsréttinda á Jökuldal og þrír í Fljótsdal tilkynntu að þeir myndu ekki sætta sig við niðurstöðu matsnefndarinnar og höfðu dómsmál fyrir 22. febrúar 2008. Voru 40 mál þingfest í Héraðsdómi Austurlands 15. janúar 2008. Um er að ræða eigendur um þriðjungs vatnsréttindanna.

Uppgjör bóta fyrir landsréttindi vegna Háslóns í landi Brúar á Jökuldal er í biðstöðu í kjölfar úrskurðar óbyggðanefndar sem taldi landið vera þjóðlendu. Á þann úrskurð munu landeigendur láta reyna fyrir dómstólum.

Fyrirtækið gerði á árinu 2007 tvo gjaldmiðlaskiptasamninga við innlendar fjármálastofnanir sem fela í sér skuldbreytingu úr íslenskum krónum yfir í Bandaríkjadali. Vegna veikingar krónunnar gagnvart USD á árinu 2008 myndaðist óinnleyst gengistap sem skráð hefur verið sem neikvætt gangvirði að fjárhæð 45 milljónir USD í uppgjóri samstæðunnar. Talið er líklegt að loka þurfi þessum samningum fyrir gjalddaga 2012 að kröfu umræddra fjármálastofnana og fellst fyrirtækið ekki á fyrrgreint mat við slíkar aðstæður.

Fyrirtækið hefur fært til eignar í sínum bókum vatnsréttindi samtals að fjárhæð 40,6 milljónir USD. Þar af veiga þyngst vatnsréttindi tengd Kárahnjúkavirkjun. Með lögum nr. 58/2008 um breytingu á nokkrum lögum á auðlinda- og orkusviði sem koma til framkvæmda 1. júlí 2009 er ríki, sveitarfélögum og fyrirtækjum í þeirra eigu settar takmarkanir á framsali á eignarrétti á vatni sem hefur að geyma virkjanlegt afl umfram 10 MW. Er ríki og sveitarfélögum þó heimilt að veita fyrirtækjum í þeirra eigu afnotarétt að auðlindunum til allt að 65 ára í senn. Við gildistöku laga þessara skal forsætisráðherra skipa nefnd til að fjalla um fyrirkomulag varðandi leigu á vatns- og jarðhitaréttindum í eigu ríkisins. Nefndin skal í störfum sínum fjalla um leigugjald, leigutíma, endurnýjun leigusamninga og önnur atriði er lúta að réttindum og skyldum aðila. Nefndin skal skila tillögum sínum fyrir 1. júní 2009.

57. Atburðir eftir lok reikningsskiladags

Engin atriði hafa komið fram eftir dagsetningu efnahagsreiknings sem krefjast myndu lagfæringar eða breytingar á ársreikningi 2008.